SPOLU
PRO RODINU, z. s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2018

1. SPOLU PRO RODINU, Z.S.

Původní Sdružení sociálních asistentů, z.s. vzniklo v roce 2003 na půdě Ostravské univerzity jako projekt studentů a pedagogů. Profesionalizace a změna sídla postupně vyústily v odloučení organizace od Zdravotně sociální fakulty a Sdružení se stalo registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a právnickou osobou pověřenou k výkonu sociálně-právní ochrany dětí. V roce 2016 převzalo některé sociální služby Fondu ohrožených dětí a spojilo se se společností Apropo.cz, z.s., která se zaměřovala na podporu náhradní rodinné péče a byla provázející organizací v rámci uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče. V roce 2018 došlo pak ke změně názvu na **Spolu pro rodinu, z.s.** (ke změně názvu došlo Usnesením Krajského soudu v Ostravě, dne 9. 6. 2018).

Spolu pro rodinu, z.s. poskytuje v souladu se stanovami pomoc, podporu a provázení znevýhodněným rodinám s dětmi a usiluje o zlepšení jejich postavení ve společnosti. **Ve spolupráci s klienty služby usiluje o zachování společného soužití členů těchto rodin a zdravého vývoje dětí v podmínkách funkční rodiny.** Dále realizuje doplňkové aktivity, které mají zlepšit situaci cílové skupiny (charitní šatník, vzdělávací besedy, zápůjčka vzdělávacích pomůcek a další) i institucí, které rodinám pomáhají.

O roce 2018 můžeme říci, že byl pro organizaci rokem „kontrolním". Již v lednu jsme absolvovali týdenní veřejnosprávní kontrolu použití účelově vymezených neinvestičních dotací poskytnutých z rozpočtu statutárního města Ostravy na projekty „Sociální asistence pro znevýhodněné rodiny s dětmi" a „Poradenské a mediační centrum", ze strany Krajského úřadu Moravskoslezského kraje bylo kontrolováno naplnění registračních podmínek našich sociálních služeb (viz dále) a mimo jiné byla také podrobně zkontrolována naše činnost při uzavírání dohod při výkonu pěstounské péče. Nejdříve Krajská pobočka Úřadu práce v Ostravě kontrolovala čerpání státního příspěvku na výkon pěstounské péče a o čtyři měsíce později Krajská pobočka v Brně provedla inspekci poskytování sociálně-právní ochrany dětí na základě § 48 odst. 2 písm. d), f) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Všech devět kontrol, z nichž osm proběhlo do července 2018, bylo personálně i administrativně hodně zatěžujících, nicméně jsme rádi, že nám daly informaci o tom, že nastavené procesy a dosavadní práce v pozměněné organizaci (po fúzi) jdou správným směrem.

POSLÁNÍ ORGANIZACE:

SPOLU PRO RODINU, z. s. je zapsaným spolkem, jehož účelem je přispívat ke zlepšení situace rodin prostřednictvím pomoci a podpory rodinám (sociální služby, sociálně-právní ochrana, doprovázení pěstounských rodin) a institucím, které jim pomáhají (projektová, poradenská a vzdělávací činnost).

HLAVNÍ ČINNOSTI SPOLKU:

1) Spolek se v rámci svých aktivit zejména:
   - podílí na prosazování práv a oprávněných zájmů znevýhodněných rodin s dětmi,
   - poskytuje sociální služby podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění,
   - realizuje sociální práci s rodinou a s jednotlivcem, a v jejím rámci zejména poradenství, doprovázení posilování zdrojů rodiny a jednotlivců, výchovné, vzdělávací, osvětově-preventivní a volnočasové aktivity rodin,
   - zajišťuje i přímo realizuje vzdělávání, besedy, výcviky a supervize v souladu s účelem spolku,
   - poskytuje konzultační a informační službu v oboru,
   - spolupracuje s lidmi a organizacemi, které sledují podobné cíle,
   - aktivně vyhledává finanční zdroje, které umožňují naplňování účelu spolku.

2) Spolek může provozovat vedlejší hospodářské činnosti, aby se zlepšila jeho ekonomická situace a aby mohly být lépe naplňovány jeho cíle. Vedlejší hospodářskou činností smí být projektová, poradenská, analytická odborná vzdělávací a osvětová činnost ve prospěch fyzických i právnických osob se zaměřením na rozvoj sociální práce.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY:

1) Sociální služby
   - odborné sociální poradenství (Ostrava)
   - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Ostrava, Opava)
   - terénní programy (Ostrava)

2) Dohody o výkonu pěstounské péče
   (Olomoucký kraj – Jesenicko, Moravskoslezský kraj)

3) Programy sociálně-právní ochrany dětí
   - Podpora rodin v agendě SPOD (Ostrava)
   - Asistované kontakty rodičů s dětmi (Ostrava)

4) Doprovodné projektové aktivity
   - Kompas
   - Hledáme rodiče na Festivalu v ulicích v Ostravě
   - Společně v agendě ochrany práv dětí
   - Zdravotně-sociální pomoc a další programy pro rodiny s dětmi v Ostravě

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Adresa sdružení:	**Smetanovo náměstí 1180/7** **Moravská Ostrava, 702 00 Ostrava 2**
IČ:	**26642638**
Datová schránka:	4v4ai4i
Bankovní spojení:	250874122/0300
Kontakty na internetu:	www.spoluprorodinu.cz info@spoluprorodinu.cz
Statutární orgán:	Mgr. et Mgr. Dita Tenglerová

2. SOCIÁLNÍ ASISTENCE PRO ZNEVÝHODNĚNÉ RODINY S DĚTMI - OSTRAVA (sociální služba)

Číslo registrace: **5716379**
(sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Po – Pá: 8:00 – 18:00 hodin**

Územní působnost: **Ostrava a širší správní obvod**

Cílová skupina: rodiny s dítětem/dětmi – znevýhodněné rodiny s nezletilými dětmi/dítětem, které čelí nepříznivé sociální situaci, zejména je-li nebezpečí, že by tato situace mohla vyústit v uložení výchovného opatření, nebo již bylo toto opatření uloženo a hrozí umístění dítěte mimo rodinu;

Kapacita v roce 2018

6

(okamžitá kapacita)

Věková kategorie klientů: bez omezení věku

Poslání sociální služby:
Posláním služby je poskytovat podporu znevýhodněným rodinám s dítětem či s dětmi v nepříznivých, případně krizových sociálních situacích, zejména je-li nebezpečí, že by tyto podmínky mohly vyústit v ohrožení vývoje dítěte a integrity rodiny. Ve spolupráci s klienty služby usiluje služba o zachování společného soužití členů těchto rodin a zdravého vývoje dětí v podmínkách funkční rodiny.

Nepříznivá sociální situace spočívá v ohrožení rodiny nebo některého z jejích členů:
Vnitřní ohrožení rodiny má původ ve vztahovém rámci rodiny, která není schopna řešit vzniklou nepříznivou situaci vlastními silami. Jedná se například o týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte v rodině, domácí násilí, syndrom zavrženého rodiče, rozpad partnerského vztahu, rodičovský konflikt, snížené rodičovské kompetence atp.
Vnější ohrožení rodiny vzniká za situace, kdy rodina není schopna např. zajistit pokrytí materiálních potřeb, je ohrožena chudobou, nezaměstnaností, zadlužením, bytovou nouzí, podmínkami danými onemocněním nebo postižením některého ze svých členů, sociálním vyloučením.

V souladu s vnitřním předpisem Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s. vyhodnocuje a kontroluje, zda způsob poskytování služeb je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, v roce 2018 s následujícími výsledky:

Sociální službu využilo
celkem 138 rodin s
322 dětmi

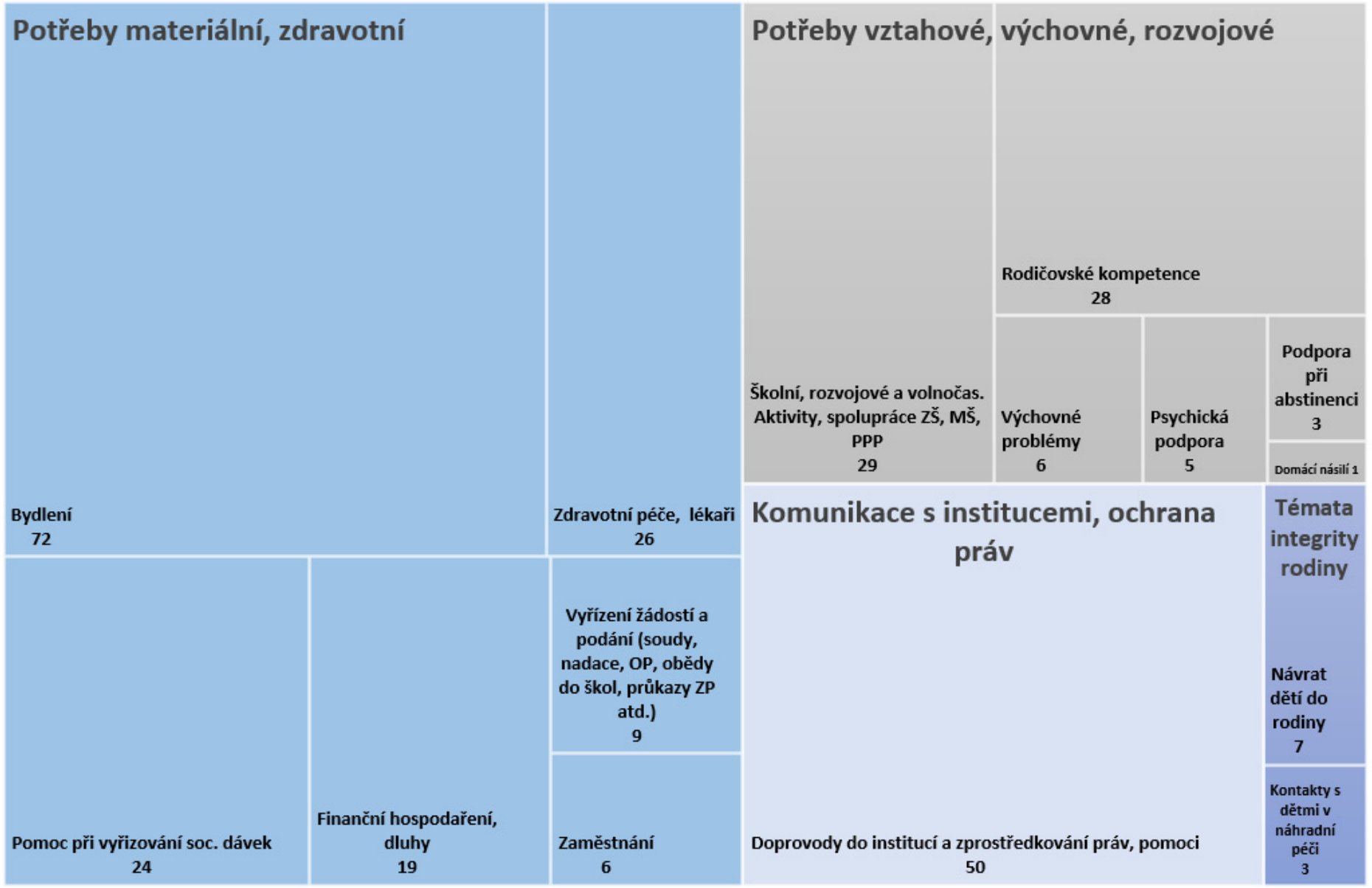
Potřeby materiální, zdravotní
Bydlení
72
Zdravotní péče, lékaři
26
Pomoc při vyřizování soc. dávek
24
Finanční hospodaření, dluhy
19
Vyřízení žádostí a podání (soudy, nadace, OP, obědy do škol, průkazy ZP atd.)
9
Zaměstnání
6
Potřeby vztahové, výchovné, rozvojové
Rodičovské kompetence
28
Školní, rozvojové a volnočas. Aktivity, spolupráce ZŠ, MŠ, PPP
29
Výchovné problémy
6
Psychická podpora
5
Podpora při abstinenci
3
Domácí násilí 1
Komunikace s institucemi, ochrana práv
Doprovody do institucí a zprostředkování práv, pomoci
50
Témata integrity rodiny
Návrat dětí do rodiny
7
Kontakty s dětmi v náhradní péči
3

Kvantitativní ukazatele pro sociální asistenci pro rodiny s dětmi Ostrava[1]

Pro naplnění poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů jsou v sociálně aktivizačních službách pro rodiny s dětmi stanoveny pro kalendářní rok 2018 následující ukazatele:

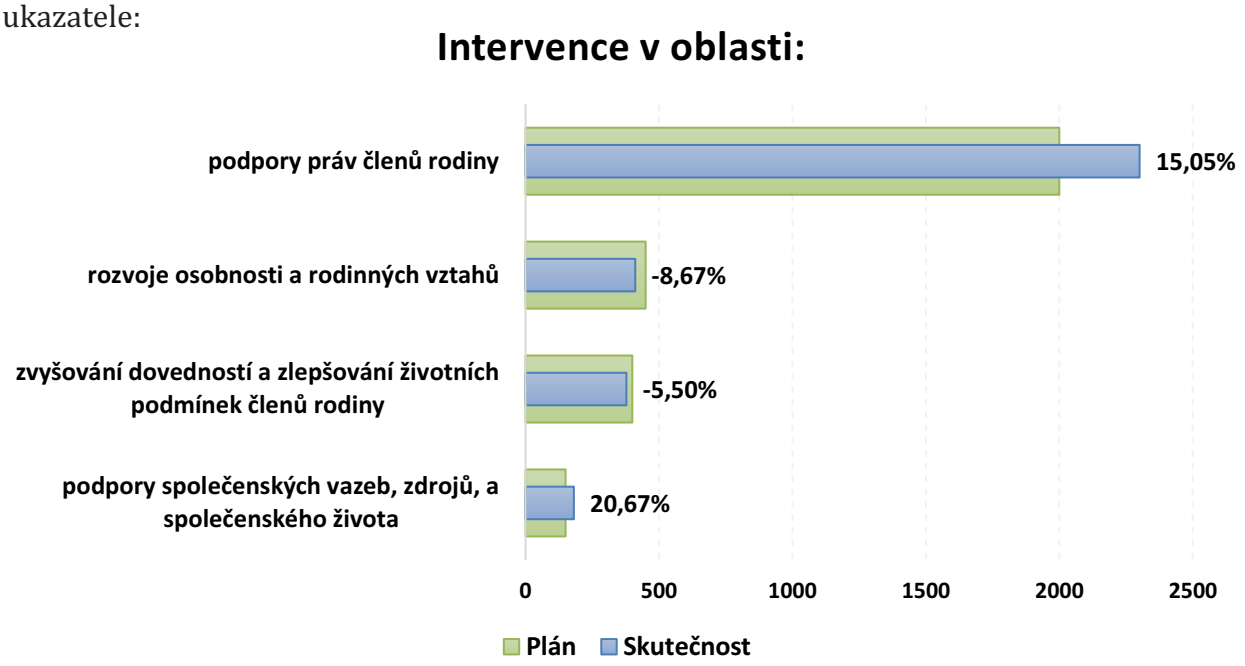

Při naplňování poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů bylo poskytnuto cca o 10% více intervencí, než bylo plánováno, vedle toho dále pracovníci opakovaně vyjížděli do terénu marně, klienti se na schůzky nedostavili v rozsahu dalších 186 intervencí.

Typově bylo podle předpokladu poskytnuto nejvíce intervencí v oblasti podpory práv členů rodiny na bydlení, zdraví, při jednání s institucemi, což odpovídá vysokému počtu zakázek na tato témata. Prohlubuje se trend, který byl sledován již v roce 2017, rodiny se stále více soustředí na uspokojení základních potřeb (mít kde bydlet, co jíst, mít stabilní příjem, postarat se v základu o své zdraví apod.), o polovinu méně zakázek je orientováno na vztahy, výchovu, rozvoj dětí. Zejména počet zakázek v oblasti rozvojových potřeb dětí každoročně klesá. Klientům je toto téma opakovaně nabízeno, ale rodiče upřednostňují řešení témat, která je tíží více, nebo v nich vnímají více rizik. Poměr zakázek zaměřených na zlepšení podmínek pro rodinné soužití a vývoj dětí (materiální a vztahové podmínky, rodičovské kompetence) k zakázkám orientovaných na návraty dětí do péče rodičů ukazuje, že služba plní především funkci preventivní, má však výsledky i v situaci, kdy byly již děti z péče rodičů odebrány:

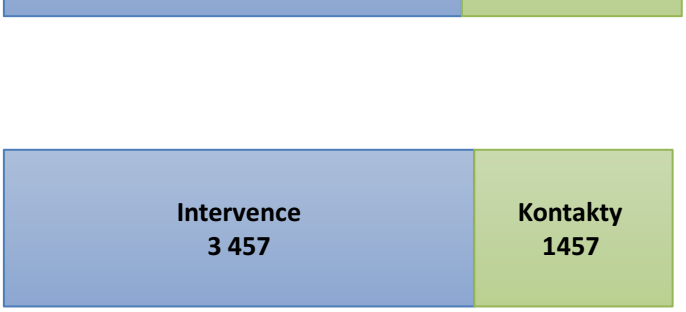

Počet navrácených dětí,
u kterých rodiče přišli do služby se zakázkou „navrácení dítěte / dětí zpět do rodiny“

6

Počet umístěných dětí do péče mimo rodinu

9

[1]Indikátory, zda způsob poskytování služby je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, stanovené ve vnitřním předpisu Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s.

Z hlediska závazku místní působnosti služba pokrývala jak město Ostravu, tak širší správní obvod. V r. 2018 mělo nejvíce rodin bydliště na území obvodu **Ostrava – Jih (49 rodin)** a **Moravská Ostrava a Přívoz (45 rodin)**, ze širšího správního obvodu Ostravy byla zastoupena **Košatka a Šenov**.

Reflexe služby klienty

Počet stížností, které klienti, jejich zástupci či jiné osoby podali v roce 2018 na poskytovatele nebo jeho konkrétní pracovníky: 0 (celkový počet v historii služby: 1). Zpětné vazby získávané v individuálním plánování jsou v naprosté většině pozitivní, nespokojenost projevují klienti sporadicky a neformálně v kontextu, který je v jejich perspektivě pochopitelný, ale služba z něj neustupuje: vyžadování dodržování pravidel (téměř výhradně omluvy ze schůzky), nedostatečná vybavenost služby pro naplňování materiálních požadavků klientů (služba preferuje uspokojování těchto potřeb náročnější, ale udržitelnější cestou z běžně dostupných zdrojů), odlišné představy v tom, co má na naplňování zakázky vykonat pracovník, a co klient, resp. očekávání 100% vkladu od pracovníka.

Významným ukazatelem jsou však **zmeškané schůzky v terénu: 186** a tomu odpovídající počet **sankčně ukončených smluv: 16**. Z těchto hodnot nelze jednoznačně usuzovat na nespokojenost klientů, do situací vstupují vnější podmínky (rodina nemá telefon, nenadálé události), nízká motivace klientů a zejm. jejich životní styl (odlišná organizace a vnímání času, nedostatek plánování v běžném životě), která se s ohledem na jiné zmeškané kontakty (lékaři, jednání na institucích apod.) v životě klientů, o nichž má služba povědomí, jeví jako zásadní. Opatření v této oblasti již byla zavedena v předchozích letech – ujišťovat se o zájmu ke spolupráci, vysvětlovat dobrovolnost, ujišťovat se o významu zakázky pro klienta, podpora motivace, respekt k prioritám klienta, ale také vysvětlování pravidel a jejich důsledné vymáhání (výjimky posuzuje klíčový pracovník).

Reflexe služby jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V roce 2018 proběhl v SAS audit kvality služby (procesní analýza) Moravskoslezského kraje v rámci projektu „Efektivní naplňování střednědobého plánu v podmínkách Moravskoslezského kraje“. Procesní analýze předcházela v roce 2017 a 2018 metodická podpora ze strany realizátora projektu, spočívající v individuální terénní supervizi, workshopech pro pracovníky a konzultacích.

Na společných setkáních s pracovníky orgánů SPOD, v r. 2018 zejm. na platformě projektu Spolu pro rodinu „Společně v agendě SPOD“ (viz dále) přijala služba pozitivní zpětné vazby jak k vlastní koncepci, tak k výkonu přímé práce, s rezervami v oblasti časových prodlev při poskytování zpráv a informací v nich obsažených. Možnosti, kompetence a právní úprava poskytování zpráv orgánům SPOD jsou sociálním pracovníkům OSPOD opakovaně vysvětlovány – měsíční záznamy jsou vytvářeny za účelem poskytování služby, nikoli pro potřeby OSPOD a doba doručení závisí na provozních možnostech služby (a souhlasu klienta), žádat lze pouze informace v souladu se zákonem o sociálních službách. K podpoře spolupráce mezi službou a OSPOD byla v r. 2018 zpracována a vydána Metodika spolupráce služby pro rodinu a OSPOD, na které se podíleli i samotní pracovníci orgánů SPOD, a dále Vnitřní předpis o sdílení informací s orgány SPOD. V rámci projektu byla v oblasti spolupráce sociálních služeb a orgánů SPOD realizována také série workshopů a interní proškolení pracovníků služby právníkem.

Reflexe služby pracovníky v přímém kontaktu s klienty

Anonymní dotazníkové šetření u sociálních pracovníků služby ukazuje vysokou míru ztotožnění s hodnotami služby, jako je preference navazování klientů na existující zdroje pomoci, namísto vytváření nových, konstruktivní spolupráce s orgány SPOD, služba primárně neusiluje o obhajobu zájmů dětí vůči rodičům, ale snaží se zplnomocňovat rodiče, aby přijali odpovědnost za blaho svých dětí.

Nejsilnější stránky služby:

- Pracovní kolektiv
- Metodické vedení
- Dostupnost supervize
- Myšlenka služby

Většina pracovníků v přímém kontaktu s klienty považuje tuto práci za „často frustrující", přesto jim nečiní problémy nacházet při spolupráci s klienty dílčí pokroky a zažívat pocity úspěchu. Práci ve službě považují za velmi samostatnou a pracovníci pociťují dostatečnou svobodu v rozhodování.

Pracovníci v základním rozdělení (řízení organizace/ metodické vedení služby/ koordinace/ supervize) rozumí rozdělení rolí a kapacitu tohoto „servisu" ve vztahu k potřebám své práce považují za dostatečnou.

Ze 13 nabízených oblastí, které měli pracovníci zhodnotit podle obtížnosti („při práci s klienty nejtěžší"), nelze pro značné rozdíly v odpovědích identifikovat, co je pro sociální pracovníky náročné více, a co méně. Jejich vnímání toho, co je pro ně konkrétně složité a co zvládají snadno, je vysoce individuální. Obecně lze za spíše obtížné oblasti považovat administrativní povinnosti (formulace cílů a plánování) – k tématu formulace cílů proto v rámci metodické podpory citovaného projektu kraje proběhly dva workshopy. Větší část pracovníků také mívá obtíže nacházet smysl v tom, co s klienty dělají, přesvědčení, že právě tyto postupy mohou vést ke zlepšení situace, tato oblast byla v průměru ohodnocena 7. místem z 15. možných.

Nejslabší stránky služby:

- Slabší materiální vybavení
- Mnoho administrativy
- Nevyjasnění některých situací
  (spolupráce s nově zavedenou službou ZSP)

Z dotazníkového šetření dále vyplynulo, že by sociální pracovníci ocenili lepší informovanost o ostatních službách organizace, tento požadavek byl řešen prezentací všech služeb a aktivit Spolu pro rodinu na celoorganizační poradě.

Ukazatele stanovené pro rok 2019

min. 3 000 intervencí klientské práce

- 2000 intervencí v oblasti podpory práv členů rodiny;
- 400 intervencí v oblasti rozvoje osobnosti a rodinných vztahů;
- 400 intervencí v oblasti zvyšování dovedností a zlepšování životních podmínek členů rodiny;
- 200 intervencí v oblasti podpory společenských vazeb, zdrojů a společenského života.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění služby dosáhla v roce 2018 výše 2.796.221 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	2 439
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	51
3.	Spotřebované nákupy	47
4.	Energie	27
5.	Služby	230
6.	Ostatní náklady	2
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
	Σ CELKEM	**2 796**

Služba byla podpořena Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezským krajem a Statutárním městem Ostrava.

3. SOCIÁLNÍ ASISTENCE PRO ZNEVÝHODNĚNÉ RODINY S DĚTMI - OPAVA (sociální služba)

Číslo registrace: **8730020**
(sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Po – Pá: 8:00 – 16:30 hodin**

Územní působnost služby:Opava

Cílová skupina: rodiny s dítětem/dětmi – znevýhodněné rodiny s nezletilými dětmi/dítětem, které čelí nepříznivé sociální situaci, zejména je-li nebezpečí, že by tato situace mohla vyústit v uložení výchovného opatření, nebo již bylo toto opatření uloženo a hrozí umístění dítěte mimo rodinu;

Věková kategorie klientů: bez omezení věku

Poslání sociální služby:

Posláním služby je poskytovat podporu znevýhodněným rodinám s dítětem či s dětmi v nepříznivých, případně krizových sociálních situacích, zejména je-li nebezpečí, že by tyto podmínky mohly vyústit v ohrožení vývoje dítěte a integrity rodiny. Ve spolupráci s klienty služby usiluje služba o zachování společného soužití členů těchto rodin a zdravého vývoje dětí v podmínkách funkční rodiny.

Nepříznivá sociální situace spočívá v ohrožení rodiny nebo některého z jejích členů:

Vnitřní ohrožení rodiny má původ ve vztahovém rámci rodiny, která není schopna řešit vzniklou nepříznivou situaci vlastními silami. Jedná se například o týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte v rodině, domácí násilí, syndrom zavrženého rodiče, rozpad partnerského vztahu, rodičovský konflikt, snížené rodičovské kompetence atp.

Vnější ohrožení rodiny vzniká za situace, kdy rodina není schopna např. zajistit pokrytí materiálních potřeb, je ohrožena chudobou, nezaměstnaností, zadlužením, bytovou nouzí, podmínkami danými onemocněním nebo postižením některého ze svých členů, sociálním vyloučením.

V souladu s vnitřním předpisem Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s. vyhodnocuje a kontroluje, zda způsob poskytování služeb je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, v roce 2018 s následujícími výsledky:

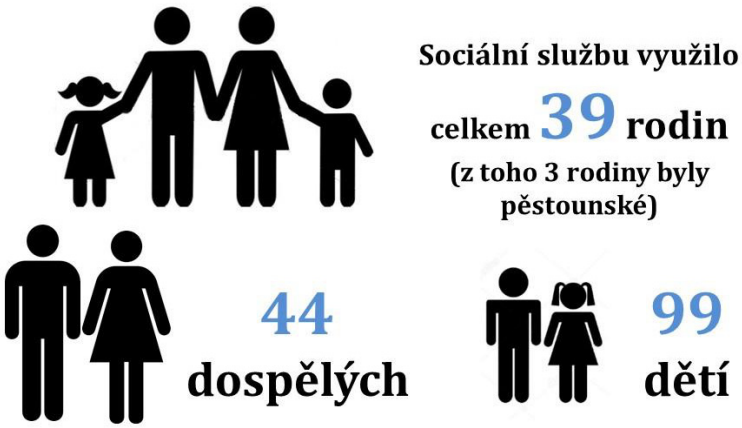

Analýza zakázek v roce 2018

ukazuje, že služba reaguje na vymezené nepříznivé sociální situace v následujících oblastech spolupráce s klienty:

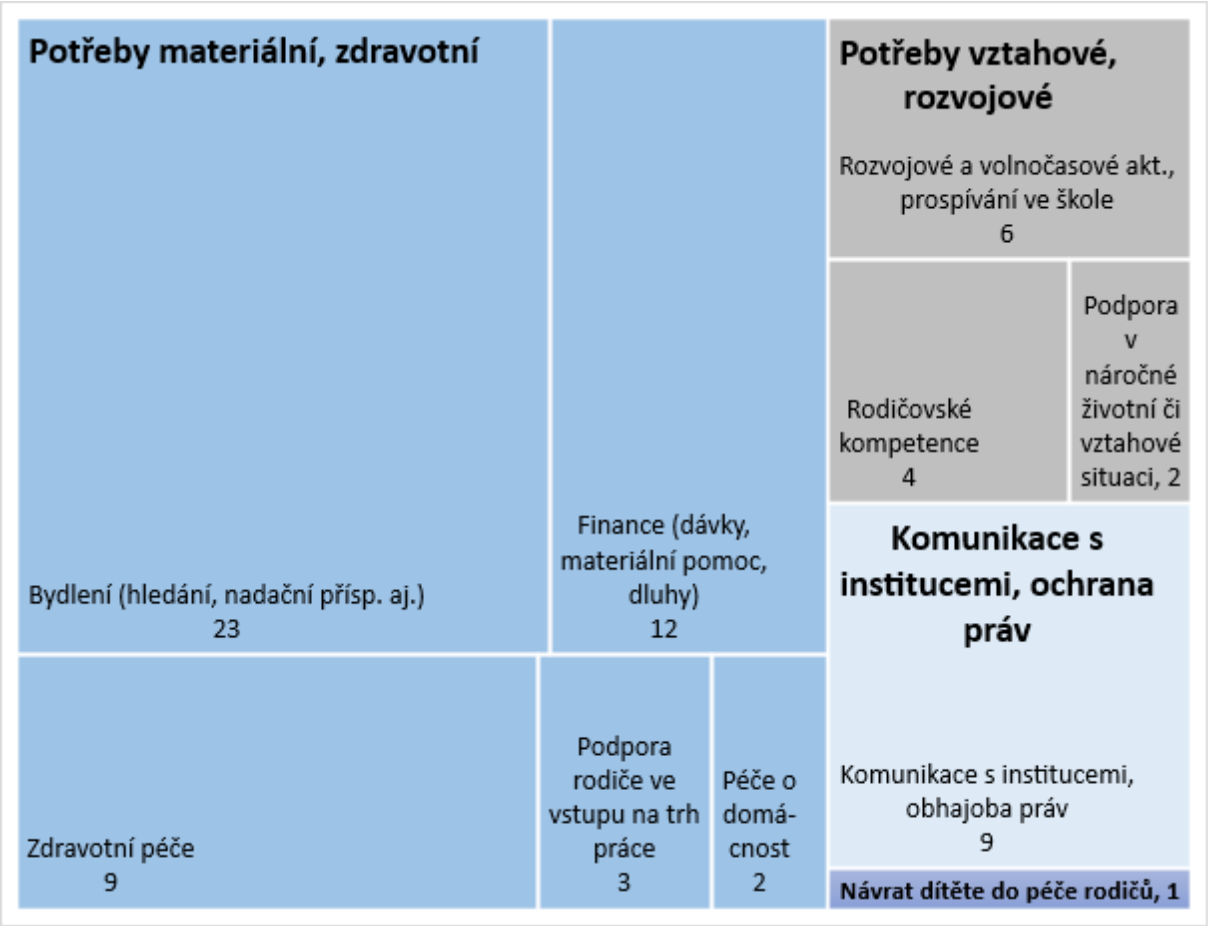

Kvantitativní ukazatele pro sociální asistenci pro rodiny s dětmi Opava[2]

Pro naplnění poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů jsou v sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi stanoveny pro kalendářní rok 2018 následující ukazatele:

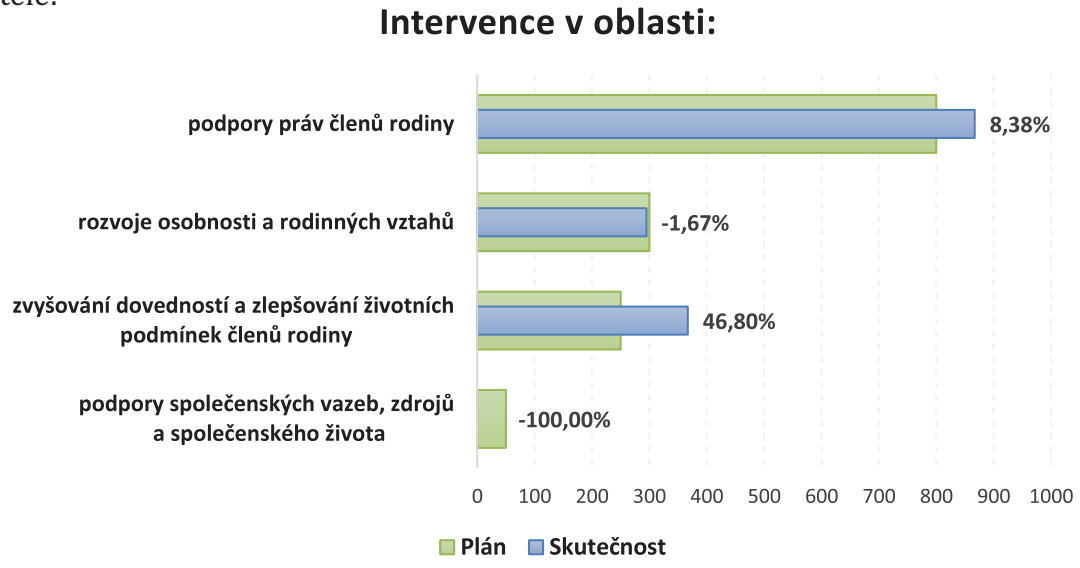

[2]Indikátory, zda způsob poskytování služby je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů stanovené ve vnitřním předpisu Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s.

Při naplňování poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů bylo poskytnuto **cca o 10% více intervencí**, než bylo plánováno, z části dále pracovníci vyjížděli do terénu marně, **klienti se na schůzky nedostavili v rozsahu dalších 45 intervencí**. Typově bylo podle předpokladu poskytnuto nejvíce intervencí v oblasti podpory práv členů rodiny na bydlení, zdraví, při jednání s institucemi, což odpovídá vysokému počtu zakázek na tato témata. Prohlubuje se trend, který byl sledován již v roce 2017, rodiny se stále více soustředí na uspokojení základních potřeb (mít kde bydlet, co jíst, mít stabilní příjem, zajištěny alespoň nárokové dávky, postarat se v základu o své zdraví apod.), o dvě třetiny méně zakázek je orientováno na vztahy, výchovu, rozvoj dětí. V Opavě je velmi tíživá situace v oblasti bydlení nízkopříjmových rodin s dětmi (23 zakázek/2018), vzhledem k tomu, že městských bytů je pouze cca 500 a celková volná ubytovací kapacita je nízká. Z těchto důvodů služba v uvedené oblasti nemůže mít vysokou úspěšnost. Poměr zakázek zaměřených na zlepšení podmínek pro rodinné soužití a vývoj dětí (materiální a vztahové podmínky, rodičovské kompetence) k zakázkám orientovaným na návraty dětí do péče rodičů ukazuje, že služba plní především funkci preventivní. Nulová hodnota podpory společenských vazeb, zdrojů a společenského života vyplývá z nízké žádanosti těchto aktivit ze strany klientů, ale také ze způsobu rozřazování vykonaných aktivit do základních činností služby ze strany pracovníků služby a v roce 2019 jí bude věnována zvýšená pozornost.

Bylo realizováno celkem

1 574

intervencí

Z hlediska závazku místní působnosti služba pokrývala jak město Opavu, tak širší správní obvod, konkrétně se jednalo o Litultovice, Padařov, Štáblovice, Vítkov, Strahovice, Hradec nad Moravicí, Kravaře, Velké Hoštice a Hertice. Pouze 8 rodin z celkového počtu bylo doporučeno orgánem SPOD.

Reflexe služby klienty

Počet stížností, které klienti, jejich zástupci či jiné osoby podali v roce 2018 na poskytovatele nebo jeho konkrétní pracovníky: 0 (celkový počet v historii služby: 0). Zpětné vazby získávané v individuálním plánování jsou v naprosté většině pozitivní, nespokojenost projevují klienti sporadicky a neformálně v kontextu, který je v jejich perspektivě pochopitelný, ale služba z něj neustupuje: vyžadování dodržování pravidel (téměř výhradně omluvy ze schůzky) a nedostatečná vybavenost služby pro naplňování materiálních požadavků klientů (služba preferuje uspokojování těchto potřeb náročnější, ale udržitelnější cestou z běžně dostupných zdrojů). **Zmeškané schůzky v terénu**, které lze v omezené míře považovat za projev nízké motivace ke spolupráci či nespokojenosti (vnímání malé užitečnosti) služby pro klienta **v roce 2018 dosahovaly 45 intervencí**. To je v poměru k celkovému počtu intervencí pouze cca polovina ve vztahu k poměru příslušných hodnot jiné (koncepčně shodné) SAS poskytovatele. Z této hodnoty nelze jednoznačně usuzovat na nespokojenost klientů, do situací vstupují vnější podmínky (rodina nemá telefon, nenadálé události), nízká motivace klientů a zejm. jejich životní styl (odlišná organizace a vnímání času, nedostatek plánování v běžném životě). Opatření v této oblasti již byla zavedena v předchozích letech – ujišťovat se o zájmu ke spolupráci, vysvětlovat dobrovolnost, ujišťovat se o významu zakázky pro klienta, podpora motivace, respekt k prioritám klienta, ale také vysvětlování pravidel a jejich důsledné vymáhání (výjimky posuzuje klíčový pracovník).

Počet klienty zmeškaných schůzek v terénu

45

Reflexe služby jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V roce 2018 neproběhly v SAS žádné kontroly či organizované způsoby získávání zpětné vazby od spolupracujících institucí. V situačních kontaktech s orgánem SPOD v Opavě byly vysvětlovány možnosti spolupráce, jejíž četnost i kvalita se postupně zvyšuje.

Reflexe služby pracovníky v přímém kontaktu s klienty

Anonymní dotazníkové šetření u sociálních pracovnic služby ukazuje vysokou míru ztotožnění s hodnotami služby, jako je preference navazování klientů na existující zdroje pomoci, namísto vytváření nových, konstruktivní spolupráce s orgány SPOD, služba primárně neusiluje o obhajobu zájmů dětí vůči rodičům, ale snaží se zplnomocňovat rodiče, aby přijali odpovědnost za blaho svých dětí.

Nejsilnější stránky služby:

- Pracovní kolektiv
- Personální zajištění služby

Většina sociálních pracovnic považuje tuto práci za „často frustrující", přesto většinou dokážou nacházet při spolupráci s klienty dílčí pokroky a zažívat pocity úspěchu. Práci ve službě považují za velmi samostatnou a pociťují dostatečnou svobodu v rozhodování.

Pracovnice v základním rozdělení (řízení organizace/ metodické vedení služby/ koordinace/ supervize) rozumí kompetencím a kapacitu tohoto „servisu" ve vztahu k potřebám své práce považují za dostatečnou.

Ze 13 nabízených oblastí, které měly pracovnice zhodnotit podle obtížnosti („při práci s klienty nejtěžší") jsou patrné zvýšené nároky na motivaci, zvládání vlastní frustrace, sociální pracovnice konstatují obtíže nacházet smysl v tom, co s klienty dělají, přesvědčení, že právě tyto postupy mohou vést ke zlepšení situace. Ještě v průběhu roku bylo toto téma společně diskutováno, sociální pracovnice doplnily vysvětlení, že úspěšnost části zakázek vyplývá z dostupnosti zdrojů ve městě, jako je sociální bydlení, potravinová pomoc nebo některé jiné druhy sociálních služeb, v případě, že tyto zdroje schází, sebelepší práce s klientem k úspěchu nepovede. Služba se tak orientuje na kroky, které lze uskutečnit z pohledu klienta, ale neovlivní konečný výsledek. Diskutována podpora pracovníků v podobě supervize a výhledově možné změny jejího vedení (realizováno v prvním čtvrtletí 2019).

Nejslabší stránky služby:

- Více administrativy

Z dotazníkového šetření dále vyplynulo, že by sociální pracovnice ocenily lepší informovanost o ostatních službách organizace, tento požadavek byl řešen prezentací všech služeb a aktivit Spolu pro rodinu na celoorganizační poradě.

Mobilita sociálních pracovníků

Opavské pobočce mohl být v tomto roce díky projektu „Efektivnější mobilita sociálních pracovníků" zakoupen osobní automobil. Pořízení automobilu prospělo poskytované službě, a tak zejména rodinám s dětmi, za kterými se pracovníci mohou dopravovat rychleji a pružněji. Díky tomu jsou rodiny navštěvovány častěji a spolupráce je tak daleko intenzivnější. Což byl doposud problém, protože zdlouhavé cestování sociálních pracovníků v rámci celého ORP Opava značně snižovalo kapacitu pracovníků, která se tak proměnila a „čas navíc" je věnován přímé práci s rodinami.

Náklady projektu, který byl podpořen v rámci KÚ MSK - Programu na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2018, byly tvořeny pouze náklady na pořízení motorového vozidla, tj. osobního automobilu (max. 5 míst) v celkové výši 269.000,-Kč. Osobní automobil zakoupený z finančních prostředků dotačního programu a sponzorského daru dlouhodobého podporovatele naší organizace, slouží sociálním pracovníkům pobočky Opava zejména při přepravě za sociálně ohroženými rodinami s dětmi v terénu, tj. v obcích správního obvodu Statutárního města Opava.

Ukazatele stanovené pro rok 2019

min. 1 400 intervencí klientské práce při zachování 2,25 úvazku sociálního pracovníka

- 800 intervencí v oblasti podpory práv členů rodiny;
- 300 intervencí v oblasti rozvoje osobnosti a rodinných vztahů;
- 250 intervencí v oblasti zvyšování dovedností a zlepšování životních podmínek členů rodiny;
- 50 intervencí v oblasti podpory společenských vazeb, zdrojů a společenského života.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění služby dosáhla v roce 2018 výše 1.270.154 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	1 095
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	29
3.	Spotřebované nákupy	17
4.	Energie	37
5.	Služby	83
6.	Ostatní náklady	9
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
	Σ CELKEM	**1 270**

Služba byla podpořena Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Statutárním městem Opava.

4. PORADENSKÉ A MEDIAČNÍ CENTRUM - OSTRAVA (sociální služba)

Číslo registrace: **5196788**
(odborné sociální poradenství)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Pondělí: 8:00 – 12:00 a 13:00 – 18:00 hodin**
Středa: 8:00 – 12:00 hodin
V ostatní dny po předchozí telefonické domluvě.

Územní působnost služby:určeno klientům Moravskoslezského kraje,
zejm. v prostorách pracoviště

Kapacita v roce 2018

2	1
ambulatní	terénní
(okamžitá kapacita)	(okamžitá kapacita)

Kapacita v roce 2018

250	20
ambulatní	terénní
(počet klientů/rok)	(počet klientů/rok)

Cílovou skupinou služby jsou rodiny s dětmi (členové biologických i náhradních rodin) s pobytem na území Moravskoslezského kraje v nepříznivé sociální situaci vedoucí k ohrožení práv a zdravého vývoje dětí a funkčnosti rodiny. Nepříznivá sociální situace je spojena s:

- nedostatkem rodičovských kompetencí ve výchově či péči o děti ohrožující práva a/nebo zdravý vývoj dítěte;
- výchovnými problémy dětí, které ohrožují jejich řádný vývoj, a které rodiče nedokážou bez pomoci překonat;
- ohrožením práv či zdravého vývoje dítěte společensky nežádoucími jevy;
- vztahovými problémy v rodině, které ohrožují její celistvost a/nebo funkčnost a/nebo vyvolávají nepřiměřenou psychosociální zátěž, která je členy rodiny prožívána jako nepřiměřená, emočně přetěžuje děti, a/nebo neumožňuje některému z členů rodiny naplňovat svá práva a povinnosti atd.;
- pobytem dítěte v zařízení ústavní nebo ochranné výchovy.

Posláním Poradenského a mediačního centra je pomáhat lidem, kteří řeší rodinné a jiné vztahové problémy, napomáhat porozumění potřebám členů rodiny a zdravým způsobům jejich naplňování, a naplňování rodičovských práv a povinností.

Cílem služby je vytvářet podmínky pro uspořádání poměrů a vztahů rodičů a dětí v nepříznivých sociálních situacích spojených s rozpadem rodiny, s narušením rodinných vazeb, s výchovnými nároky dítěte, a to podporou komunikace a porozumění, poskytnutím informací relevantních pro řešení nepříznivé sociální situace a vytvářením podmínek pro smírné řešení sporů.

V souladu s vnitřním předpisem Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s. vyhodnocuje a kontroluje, zda způsob poskytování služeb je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, v roce 2018 s následujícími výsledky:

Kvantitativní ukazatele pro odborné sociální poradenství[3]

Pro naplnění poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů jsou v odborném sociálním poradenství stanoveny pro kalendářní rok 2018 následující ukazatele:

Reflexe služby klienty

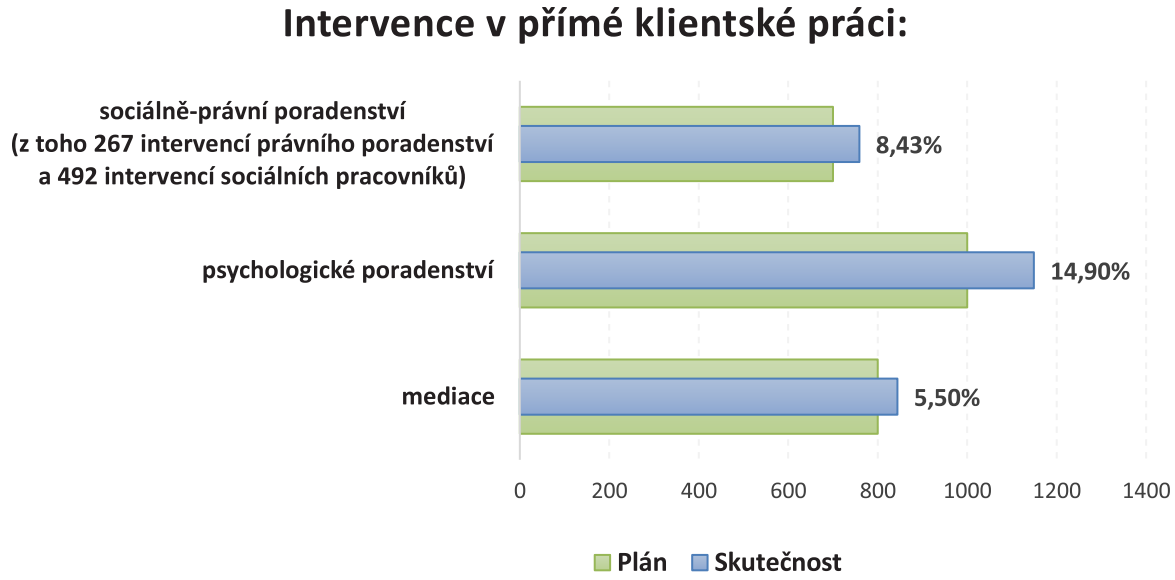

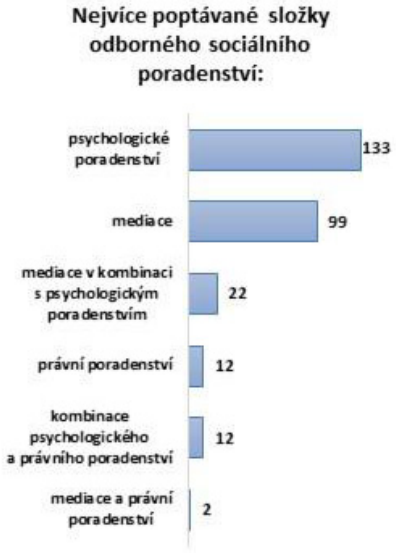

[3]Indikátory, zda způsob poskytování služby je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů stanovené ve vnitřním předpisu Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s.

Počet stížností, které klienti, jejich zástupci či jiné osoby podali v roce 2018 na poskytovatele nebo jeho konkrétní pracovníky: 0 (celkový počet v historii služby: 4). V roce 2018 však byla podána stížnost koordinátorkou služby, která přijala negativní vyjádření k práci mediátorky OSP od bývalé klientky. Tato osoba si nepřála řešit své podání jako stížnost, koordinátorka opakovaně ověřila, že klientka byla o možnosti podat stížnost informována sociální pracovnicí PMC, ale nepřeje si jí využít, podnět vyhodnotila jako závažný a vyžadující šetření v tomto režimu. Stížnosti koordinátorky bylo vyhověno v plném rozsahu. Ekonomické ředitelce, odpovědné za personální a finanční záležitosti, bylo doporučeno udělit napomenutí dotčené pracovnici a navýšit rozpočtované prostředky pro zajištění supervizní podpory a vzdělávání externistů v PMC. Koordinátorce služby, přímé nadřízené dotčené mediátorky, bylo doporučeno pozastavit přidělování nových mediačních kauz této pracovnici a neprodlužovat dohodu o provedení práce, klást na pracovišti důraz na větší empatii ke klientům, naslouchání, ověřování porozumění, striktní zákaz jakéhokoli hodnocení a soudů ze strany mediátorů, větší důraz na přiblížení procesu mediace ze strany soc. pracovníků u klientů směřujících k využití služby mediace, jako snaha předejít nedorozuměním a mylným očekáváním ze strany klientů. V průběhu stížnostního řízení bylo dále zjištěno, že Metodický manuál pro poskytování mediací nezdůrazňuje některé z uvedených hodnot a zásad dostatečně, a proto byl dokument aktualizován. Zpětné vazby získávané v individuálním plánování jsou v naprosté většině pozitivní, nespokojenost projevují klienti výjimečně v záležitostech, které nejsou v provozních možnostech služby (zejm. objednací lhůty) nebo v kontextu očekávání, že službu budou moci využít jako důkazního prostředku v rodičovském sporu (v tomto smyslu také aktualizace vnitřních pravidel služby v r. 2018).

V roce 2018 došlo k aktualizaci Metodického manuálu pro poskytování mediací

Reflexe služby jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V roce 2018 prošla služba kontrolou registračních podmínek bez přímé vazby na kvalitu služby a konzultacemi kvality viz bod 4. Dále na společných setkáních s pracovníky orgánů SPOD, v r. 2018 zejm. na platformě projektu Spolu pro rodinu „Společně v agendě SPOD" přijala služba převážně pozitivní zpětné vazby jak k vlastní koncepci, tak k výkonu přímé práce, s určitými rezervami v oblasti časové kapacity psychologa, příp. poskytování zpráv pro potřeby OSPOD. Možnosti, kompetence a právní úprava sdílení informací s orgány SPOD jsou sociálním pracovníkům OSPOD opakovaně vysvětlovány. K podpoře spolupráce mezi službou a OSPOD byla v r. 2018 zpracována a vydána Metodika spolupráce služby pro rodinu a OSPOD, na které se podíleli i samotní pracovníci orgánů SPOD, a dále Vnitřní předpis o sdílení informací s orgány SPOD. V rámci projektu byla v oblasti spolupráce sociálních služeb a orgánů SPOD realizována také série workshopů a interní proškolení pracovníků služby právníkem.

Reflexe služby pracovníky v přímém kontaktu s klienty

V roce 2018 procházela služba metodickým přenastavením (služba byla organizací převzata od jiného poskytovatele a transformována), které shodou okolností probíhalo v době rodičovské dovolené koordinátorky a střídání pracovníků na pozici sociální pracovnice. Z těchto důvodů se pracovníci služby vyjadřovali spíše k tomu, jaké zkušenosti s dosavadním nastavením mohou uvést, co hodnotí jako funkční, jaké mají očekávání a podněty, s jakými potřebami klientů se setkávají a jak na ně lze reagovat v rámci možností a smyslu sociální služby. Následně byla za průběžných konzultací se sociálními pracovnicemi služby kompletně přepracována metodika služby a nastavení poté konzultováno s externí konzultantkou kvality. Toto nastavení bude v roce 2019 dopracováno a evaluováno ve spolupráci s koordinátorkou služby.

V roce 2018 byla komplexně přepracována Metodika služby za pomoci sociálních pracovnic a externí konzultantky kvality.

V roce 2019 bude dopracována a evaluována ve spolupráci s koordinátorkou služby.

Ukazatele stanovené pro rok 2019

V kalendářním roce 2018 bude klientům OSP poskytnuto nejméně 2700 intervencí přímé klientské práce:

- 800 intervencí mediace;
- 1100 intervencí psychologického poradenství
- 800 intervencí sociálně-právního poradenství.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění služby dosáhla v roce 2018 výše 1.957.877 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	1 576
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	43
3.	Spotřebované nákupy	34
4.	Energie	80
5.	Služby	223
6.	Ostatní náklady	2
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
	Σ CELKEM	**1 958**

Služba byla podpořena Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Statutárním městem Ostrava.

5. ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ POMOC - OSTRAVA (sociální služba)

Číslo registrace: **1252071**
(terénní programy)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Po – Pá: 7.30 – 16.00 hodin**

Územní působnost služby: **území města Ostravy**

Cílová skupina: osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy a žijí na území statutárního města Ostravy.

Věková kategorie klientů: od 15 let

Poslání sociální služby:

Posláním služby Zdravotně-sociální pomoc je poskytnout podporu lidem se ztíženým přístupem ke zdravotním a jiným veřejným službám souvisejícím s péčí o zdraví, aby je mohli využívat podle svých potřeb a uplatňovat svá práva a povinnosti v péči o své zdraví.

Nepříznivá sociální situace je dána životní situací, která člověku neumožňuje využívat služeb zdravotní péče a pečovat o své zdraví. Jedná se zejména o nezajištěnou základní či odbornou zdravotní péči, včetně zdravotního pojištění, nízkou zdravotní gramotnost, tj. sníženou orientaci v oblasti služeb a dávek týkajících se zdravotního stavu a sníženou schopnost porozumět zdravotní tematice. Dále pak o informační a komunikační bariéry, které mají dopad na vzájemnou interakci se zdravotnickými zařízeními. Za **rizikový způsob života** považujeme nejen závislost na návykových látkách, ale i nedodržování předepsaných preventivních opatření (prohlídky, vyšetření, očkování) nedodržování předepsaného léčebného režimu nebo doporučeného životního stylu, a bydlení s nepříznivým vlivem na zdraví.

V souladu s vnitřním předpisem Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s. vyhodnocuje a kontroluje, zda způsob poskytování služeb je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, v roce 2018 s následujícími výsledky:

213
dospělých

V roce 2018 postupně narůstal počet klientů ve věku nad 55 let.

Na službu se nejčastěji obracely osoby v produktivním věku, postupně však narůstal počet lidí nad 55 let věku. Naopak minimální zájem byl u mladých dospělých a dospívajících, ve věku 15–18 let se jednalo pouze o 2 osoby.

Služba je poskytována pouze v Ostravě. Převážná většina klientů bydlela v městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz (43 %), zejména v tzv. zadním nebo předním Přívoze. Důvodem je i skutečnost, že pracovníci zde hledali 18 osobám nového praktického lékaře po uzavření jedné z ordinací. Na druhém místě je městský obvod Jih (34 %), kde pracovnice působí na velkých ubytovnách. Většina klientů žila v nájemním bydlení (53 %) nebo na ubytovně (36 %), 19 klientů v bytě v režimu sociálního bydlení, 3 v azylovém domě a 1 v domě s pečovatelskou službou.

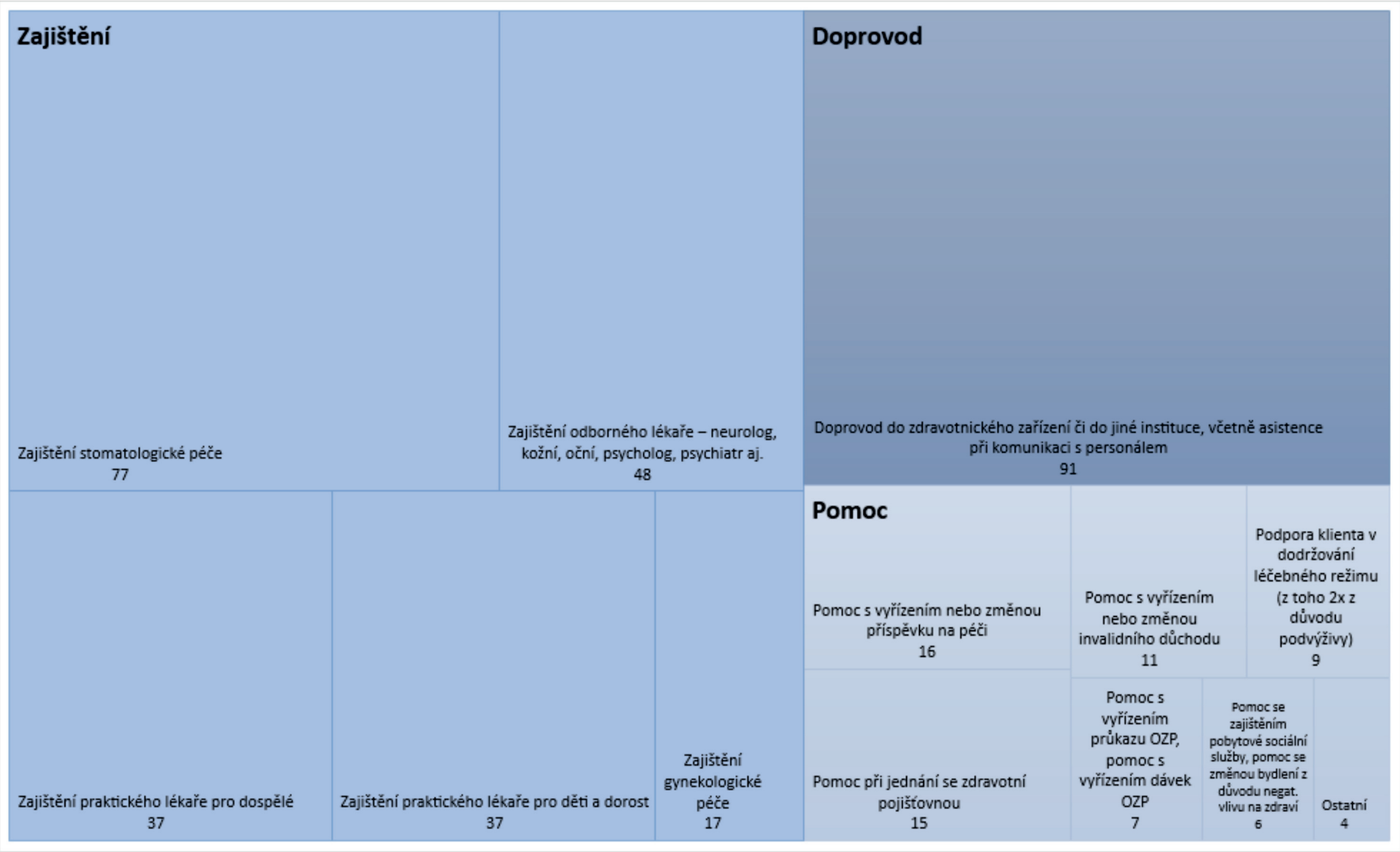

Poznámka: Do kategorie Ostatní patří: pomoc se zajištěním kompenzačních pomůcek, pomoc s vyhledáním zdravotnické dokumentace a pomoc se zajištěním rehabilitace.

Kvantitativní ukazatele Zdravotně-sociální pomoci[4]

Pro naplnění poslání, cílů a zásad sociální služby a osobních cílů klientů jsou ve službě ZSP stanoveny pro kalendářní rok 2018 následující ukazatele:

Počet intervencí
1 943

Druhy základních činností:

Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
1 443

Zprostředkování kontaktu se společenským prostředí
302

Zrušené schůzky klientů v terénu
189

Typově bylo podle předpokladu poskytnuto nejvíce intervencí v oblasti podpory práv osob na dostupnost služeb v oblasti zdraví a při jednání s institucemi. Zájemci a klienti přichází s požadavky na řešení akutních situací, které je trápí právě v dané chvíli, a jsou spokojeni, pokud tento akutní stav pomine. Služba má však nastaveny i cíle, které neodpovídají tomuto druhu zakázek, přesto je považuje za potřebné ke zlepšení situace cílové skupiny či jednotlivce. Jedná se poskytování informací o rizicích spojených se současným způsobem života klienta, motivaci a podporu rodinných příslušníků ve vzájemné péči o zdraví a jednání směřující ke zlepšení nepřiměřené komunikace nebo znevýhodňování lidí ze sociálně vyloučeného prostředí ze strany institucí. Pracovníci proto v rámci řešení zakázek upozorňovali klienty i na prevenci a důsledky jejího nedodržování a svým přístupem a chováním ukazovali personálu efektivní způsoby komunikace s cílovou skupinou.

1.Reflexe služby klienty

Počet stížností, které klienti, jejich zástupci či jiné osoby podali v roce 2018 na poskytovatele nebo jeho konkrétní pracovníky: 0 (celkový počet v historii služby: 0). Zpětné vazby získávané v individuálním plánování jsou pozitivní, nespokojenost projevují klienti sporadicky a neformálně k situacím odehrávajícím se „tady a teď" (dlouhé čekání na vyšetření, nutnost delší cesty MHD, nespokojenost s chováním personálu, nespokojenost s výsledkem jednání, nespokojenost, že pracovník nevyřizuje záležitost za klienta).
Na pozitivní hodnocení služby ukazuje i to, že 20 % nových klientů se na nás obrátilo na základě doporučení osoby, která již naši službu využila, a 6 % osob využilo službu opakovaně.

20 % nových klientů se obrátilo na službu na základě doporučení osoby, která již službu využila

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 94 % klientů hodnotí službu celkovou známkou 1, pouze 1 klient udělil známku 3 s komentářem, že službu hodnotí jako dobrou.

Klienti nejvíce oceňují:

- **chování pracovnic**
- **poskytování služby v prostředí, které si klient zvolí**
- **hájení zájmu klienta**
- **vysvětlování a zprostředkování komunikace s personálem vč. doprovodů**

Negativně bylo hodnoceno:

- **že se nepodařilo zajistit lékařskou péči dle představ klienta (2x)**
- **dlouhá doba řešení (2x)**
- **že služba řeší pouze záležitosti týkající se zdravotního stavu (1x)**

[4]Indikátory, zda způsob poskytování služby je v souladu s definovaným posláním, cíli a zásadami a osobními cíli jednotlivých klientů, stanovené ve vnitřním předpisu Zvyšování kvality sociální služby Spolu pro rodinu, z.s.

Reflexe služby jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V roce 2018 neproběhly v ZSP žádné kontroly či organizované způsoby získávání zpětné vazby od spolupracujících institucí. Byly podány 2 průběžné monitorovací zprávy a roční zpráva krajskému úřadu.
Služba byla doporučována jinými sociálními službami (20 %) a stále více i sociálním pracovníky úřadů městských obvodů (15 %). Intenzivní byla především spolupráce s ÚMOb Jih, kde probíhali i společné depistáže sociálních pracovníků obce a služby.

Ukazatele stanovené pro rok 2019

V roce 2019 služby plánuje získat minimálně 120 nových jedinečných klientů, se kterými bude uzavřena smlouva o poskytování sociální služby.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění služby dosáhla v roce 2018 výše 1.518.581,25 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	1 194
3.	Zařízení a vybavení	9
4.	Služby	12
5.	Drobné stavební úpravy	0
6.	Přímá podpora	0
10.	Nepřímé náklady	304
	Σ CELKEM	**1 519**

Služba byla podpořena Evropskou unií – Evropským sociálním fondem, Operačním programem Zaměstnanost a ze státního rozpočtu.

6. DOHODY O VÝKONU PĚSTOUNSKÉ PÉČE – Centra náhradní rodinné péče (sociálně-právní ochrana dětí)

Číslo jednací:	**MSK 97444/2016** (pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí)
Registrující orgán:	**Krajský úřad MSK Ostrava**
Pracovní doba terénní formy:	**Po – Pá: 7:30 – 16:00 hodin podle dohody s klienty**
Územní působnost služby:	**Moravskoslezský kraj, pracoviště Frýdek-Místek, Příborská 1585 a Olomoucký kraj, pracoviště Jeseník, Náměstí Svobody 827/11.**

Cílová skupina: děti svěřené do NRP; osoby, jež mají s organizací uzavřenou Dohodu o výkonu pěstounské péče, konkrétně tedy: pečující a osoby v evidenci, tj. pěstouni, poručníci, pěstouni na přechodnou dobu; blízké osoby pěstounů; rodina dítěte a blízké osoby svěřených dětí i zájemci o náhradní rodinnou péči.

Posláním Spolu pro rodinu v oblasti náhradní rodinné péče je prostřednictvím cíleně zaměřených služeb a aktivit podporovat pěstouny. Pomáháme pěstounům porozumět specifickým potřebám svěřeného dítěte a naplňovat je, porozumět důležitosti bezpečné vztahové vazby a napomáhat s jejím vytvářením, případě obnovou. Snažíme se pěstounům pomáhat ve chvíli, kdy si nejsou jistí ve výchově a péči o svěřené dítě. Velký důraz klademe na podporu práce s identitou dítěte a práci s historií dítěte včetně zachování vztahů dítěte s rodinou či původním sociálním prostředím.

Dáváme dětem prostor, aby se mohly vyjádřit ke všem podstatným záležitostem, které se jich dotýkají, snažíme se pěstounům pomoci, aby byli schopni svěřeným dětem zajistit to, co pro svůj zdravý vývoj potřebují. Dbáme na to, aby děti měly možnost vyjadřovat vlastní potřeby, pocity, myšlenky, přání, nejistoty, i obavy. Podporujeme, aby měly možnost udržovat zdravé a bezpečné vztahy s vrstevníky a svým okolím.

Také zájemcům o náhradní rodinnou péči poskytujeme informace vztahující se k této oblasti. Organizujeme, případně se spolupodílíme na informačních akcích zaměřených na propagaci myšlenky náhradní rodinné péče v obou krajích (např. Festival v ulicích viz dále).

Cílem Center náhradní rodinné péče je podpora a pomoc dětem vyrůstajícím v náhradním rodinném prostředí a jejich pěstounům ve vytváření bezpečného prostředí pro harmonický, bezpečný a zdravý vývoj dětí, které byly svěřeny do pěstounské péče z důvodu nemožnosti vyrůstat ve vlastní rodině.

Služby jsou pěstounům poskytovány zdarma na základě uzavřené Dohody o výkonu pěstounské péče.

V rámci doprovázení pěstounských rodin poskytujeme multidisciplinární spolupráci při řešení obtíží, které se při péči o přijaté děti objevují. Komplex služeb působí podpůrně a preventivně. Pěstouni mají nárok na patřičnou pomoc a podporu ze strany sociálního pracovníka – klíčového pracovníka, mohou využít alespoň 14 denní respitní péči (odlehčení) a mají právo na zajištění péče o dítě jinou osobou. Znamená to ovšem také povinnosti pro pěstouny. Především v oblasti povinného vzdělávání a povinnost podpory kontaktu svěřených dětí s jejich biologickou rodinou.

Výchozím základem naší práce je individuální plán ochrany dítěte (dále jen IPOD), ze kterého společně s náhradními rodiči vycházíme a hledáme, jak potřeby dítěte nejlépe naplnit. Hlavním dílem je aktivní participace všech zainteresovaných stran za účelem prevence rizik souvisejících s výchovou svěřeného dítěte a péči o něj. Přičemž hlavní prioritou je **NEJLEPŠÍ ZÁJEM DÍTĚTE. Odborná podpora a doprovázení pěstounů** probíhá dle individuálních plánů provázení rodiny. Obzvlášť se zaměřovala na psychosociální potřeby svěřeného dítěte a zpracování jeho životního příběhu. Doprovázení pěstounských rodin formou konzultací, poradenství a pravidelné reflexe patří mezi nejvýznamnější činnost naší práce. Individuálně přistupujeme a respektujeme odlišnosti a potřeby rodin. Pracujeme s reflexí toho, jak se pěstounům daří naplňovat svou úlohu, zejména potřeby dítěte a současně přinášíme i naše pohledy, tedy člověka mimo rodinný systém. V rodinách se snažíme být aktivní, za důležité aspekty našeho úsilí považujeme empatii, odbornost a otevřenost.

Koordinátorky a sociální pracovnice obou pracovišť úspěšně absolvovaly výcvik v metodě dovezené z Holandska „My Backpack“

Přístup k dětem s poruchou citové vazby je velmi specifický, snažíme se proto neustále získávat nové znalosti, vzdělávat se a přinášet do naší práce inovativní metody. Při práci s příběhem dítěte a zpracováním minulosti nám jsou nápomocny zkušenosti získané z mnohých výcviků a seminářů. V tomto roce koordinátorky a sociální pracovnice obou pracovišť úspěšně absolvovali výcvik v metodě dovezené z Holandska. „My Backpack“ je účinný terapeutický nástroj, který se opírá o metaforu „zvířecí rodiny“, kdy dítě opouští svou původní rodinu kačenek a odchází bydlet do nové rodiny k pejskům. Pro děti představuje tento přístup nenásilný způsob, jak bezpečně mluvit o prožitém traumatu. V „My Backpack“ se využívá práce s maňásky, počítačovým programem a emočními kartami.

Co se nám podařilo a jaké změny proběhly v Jeseníku

Působení naší organizace v oblasti náhradní rodinné péči v ORP Jeseník se datuje od prosince 2014, kdy jsme podepisovali první dohody s náhradními rodiči. Ke konci roku jsme měli **16 uzavřených dohod o výkonu pěstounské péče (k 31. 12. 2018)**. Jednalo se o pěstouny vykonávající pěstounskou péči dlouhodobou (převážně příbuzenskou) a pěstounskou péči na přechodnou dobu. U dvou rodin byla v průběhu roku Dohoda ukončena z důvodu dosažení zletilosti a u dvou rodin z důvodu odchodu k jinému poskytovateli.

V roce 2018 pokračoval trend, kdy stále více pěstounských rodin využívá psychoterapeutické podpory, kterou jim v rámci doprovázení zajišťujeme díky stabilnímu týmu externích psychologů.

Tento způsob spolupráce se ukazuje jako vhodný a účinný, což dokazují například postupně se měnící postoje pěstounů k výchově o svěřené děti či k pěstounské péči vůbec. Další významný podílem má nepochybně vzdělávání pěstounů, které je zákonem stanovené jako povinné, a které se snažíme pěstounům nabízet v různých podobách. Jednou z nejoblíbenějších forem jsou vzdělávací kluby realizovány jednou měsíčně. Na pozadí konkrétního tématu přineseného pěstouny je nejdůležitější především vzájemné sdílení a podpora pěstounů. Vzdělávací kluby jsou v naší organizaci vedeny psychologem, ale úlohu facilitátora může velmi dobře naplnit i terapeut nebo zkušený sociální pracovník. Přestože emocionální podpora a sdílení vnímáme jako velmi důležité, realizujeme i odborné semináře a pěstouni mají k dispozici také knihovničku s odbornými knihami s tématem náhradní rodinné péče, kterou pravidelně rozšiřujeme. Pěstouni ji mají kdykoli k dispozici a publikace si velmi rádi a často půjčují domů.

Tradičně v prosinci jsme uskutečnili vánoční setkání pěstounských rodin v prostorách organizace, kdy si pěstouni s dětmi měli možnost společně vyrábět vánoční ozdoby, zpívat koledy a chutnat první kousky cukroví. Doufáme, že se nám v předvánočním shonu podařilo pomoci rodinám se na chvíli zastavit a naladit na nadcházející svátky.

Co se nám podařilo a jaké změny proběhly ve Frýdku-Místku

Samostatná pobočka ve Frýdku - Místku byla zřízena na konci roku 2017, její provoz jsme zahájili na počátku roku 2018. Zařídili jsme prostory, které se skládají ze dvou vzájemně propojených místností, kdy jedna místnost je využívána především pro potřeby koordinátora a sociální pracovnice, druhá jako konzultační a vzdělávací místnost, jejíž součástí je i vybavený dětský koutek. Na počátku činnosti Centra jsme provázeli 2 rodiny, postupně během roku 2018 jsme uzavřeli dohodu s dalšíma 2 rodinami. Posílili jsme také personální obsazení Centra.

Asistované kontakty pro děti v NRP
1

Po celou dobu velmi intenzívně spolupracujeme s pracovníky Magistrátu města Frýdku - Místku, a to jak v rámci výkonu Dohod, tak v rámci realizace asistovaných kontaktů pro děti umístěné v náhradní rodinné péči, a nabídky vzdělávání pro pěstouny. Ke spolupráci však oslovujeme i další orgány sociálně-právní ochrany dětí v okolí.

V rámci podpory rozvoje náhradní rodinné péče, jsme se již podruhé účastnili **Dne pěstounství** v Dolní oblasti Vítkovice z. s. a to dne 13. 10. 2019. Dne 20. 11. 2019, jsme pak v prostorách Městské knihovny ve Frýdku-Místku, zorganizovali besedu pro veřejnost, a to v rámci krajské kampaně Moravskoslezského kraje **Dejme dětem rodinu**.

Již podruhé jsme se účastnili Dne pěstounství a uspořádali v prostorách Městské knihovny ve Frýdku-Místku besedu pro veřejnost a to v rámci kampaně Moravskoslezského kraje Dejme dětem rodinu

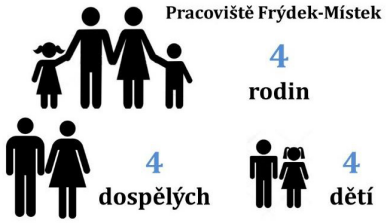

Počet intervencí
62

Počet pracovníků
2

Společnou akcí obou Center byl již druhý víkendový vzdělávací pobyt pro pěstounské rodiny, který se uskutečnil od 19. do 20. 5. 2018, v malebném prostředí Jeseníků, v rodinném Hotelu Andromeda uprostřed turistického střediska Ramzová - Ostružná. Samo o sobě toto prostředí skýtá nemalé relaxační možnosti. Kromě rozsáhlého vzdělávacího bloku určeného výhradně pěstounům, jsme opět nezapomněli ani na děti. Pro ty byl v době vzdělávání pěstounů připraven zajímavý program plný her a tvořivých činností, které si pro děti připravil tým externích animátorů. Nechyběly ani závěrečné odměny a ocenění dětí za jejich zájem a aktivitu. Pěstouni si vždy tento víkend chválí a vše, co nabízí, maximálně využijí.

I letos se uskutečnil víkendový vzdělávací pobyt pro pěstounské rodiny v malebném prostředí Jeseníků

Reflexe provázení jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

Počet stížností, které klienti, jejich zástupci či jiné osoby podali v roce 2018 na poskytovatele nebo jeho konkrétní pracovníky: 0 (celkový počet v historii doprovázení: 0). Zpětné vazby získávané od orgánů SPOD jsou vždy zaměřeny na lepší propojení a zefektivnění spolupráce. V roce 2018 jsme byli v pravidelném kontaktu s pracovnicemi OSPOD, docházelo také k setkávání při iniciovaných případových konferencích. Nadto s pracovníky OSPOD Jeseník a OSPOD Frýdek - Místek proběhla evaluační setkání s cílem zhodnotit a zlepšit kvalitu dosavadních služeb i vzájemnou komunikaci. Jedním z opatření bylo například obnovení společných setkávání za účelem sestavení individuálního plánování ochrany dítěte.

Centrum náhradní rodinné péče ve Frýdku-Místku v roce 2018 prošlo kontrolou standardů kvality s výsledkem, který pro organizaci hodnotíme jako úspěšný. Velmi dobře si uvědomujeme náročnost doprovázení pěstounských rodin, které předpokládá systematickou, individuální a odbornou práci s celým rodinným systémem - pěstouny, svěřenými dětmi a jejich rodiči, s dalšími dětmi v rodině, a klade značné nároky nejen na kvalifikaci a osobnostní nastavení sociálních pracovníků, ale také na všechny spolupracující subjekty. Neustále aktualizujeme, na základě získaných zkušeností a odborných znalostí, metodické postupy a konzultujeme s dalšími odborníky. Nedílnou součástí naší práce byly a jsou také pravidelné intervize pracovních týmu a supervize týmová i individuální.

Ukazatele stanovené pro rok 2019

V roce 2019 Centra plánují zahájit spolupráci s minimálně 5 novými rodinami, se kterými bude uzavřena Dohoda o výkonu pěstounské péče.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění služby dosáhla v roce 2018 výše 1.594.137 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	931
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	8
3.	Spotřebované nákupy	13
4.	Energie	47
5.	Služby	295
6.	Ostatní náklady	2
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
9.	Respitní péče	38
10.	Časové rozlišení	260
	Σ CELKEM	**1 594**

Služba byla podpořena ze státního příspěvku na výkon pěstounské péče vypláceného Úřadem práce České republiky.

7. PODPORA RODIN V AGENDĚ SPOD – 3v1 (sociálně-právní ochrana dětí)

Číslo jednací: **MSK 97444/2016**
(pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Po – Pá: 8:00 – 18:00 hodin podle dohody s klienty**

Územní působnost služby: **Ostrava a širší správní obvod**

Cílovou skupinou: Cílovou skupinou programu jsou rodiny s nezletilým dítětem/dětmi, s pobytem na území města Ostravy a širšího správního obvodu, identifikovány jako ohrožené, v evidenci OSPOD, doporučeny orgány SPOD ke vstupu do programu, které vysloví informovaný souhlas s podmínkami a se spoluprací na základě trojstranného kontraktu s realizátorem a OSPOD. Přestože je dostupnost sociálních služeb ve městě poměrně dobrá, orgány OSPOD dlouhodobě formulují poptávku po spolupracujících organizacích, které by lépe reagovaly na nízkou motivaci rodičů a účelněji přispívaly ke snížení ohrožení dětí.
Program je určen specificky pro tu část klientů orgánů SPOD, která z různých důvodů nereaguje adekvátně na potřeby svých dětí a jejichž situace vyžaduje pomoc zvenčí. Klienty programu jsou zpravidla rodiny s ohroženým dítětem, kde se již OSPOD pokoušel realizovat méně kontrolní opatření, příp. jim byla poskytována sociální služba, ale tyto snahy měly jen částečný efekt a ohrožení dítěte trvá. Jedná se o rodiny s vyšší mírou rizik, které se kumulují a dopadají na vývoj dětí. Společným rysem jsou také snížené rodičovské kompetence rodičů či předpoklady pro jejich naplňování, které vedou k obtížné spolupráci rodiny v zabezpečení zdravotní péče, spolupráce se školou, výchovného působení na děti atd. Jedná se zejména o rodiny ohrožené závislostmi, domácím násilím nebo jinou trestnou činností, duševním onemocněním, mentálním postižením, patologickými vztahy v rodině (vážné narušení vazeb, syndrom zavrženého rodiče, rodičovského dítěte, nezralost rodičů, jejich nízký věk) apod.

Program se primárně orientuje na odstranění čí zmírnění ohrožení dětí, které jsou vedeny v evidenci orgánu SPOD

Poslání programu: Podpora rodin v agendě SPOD – 3v1 se orientuje primárně na odstranění či zmírnění ohrožení dětí, které jsou vedeny v evidenci orgánu SPOD. Dlouholetá spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí ukazuje, že dvoustranný zakázkový model sociálních služeb je sice vhodný pro větší část ohrožených rodin, ale neumožňuje komplexní působení na rodiny s nižší motivací ke změně a zajištění bezpečí a zdravého vývoje dětí, které v nich žijí.
V roce 2012 naše organizace realizovala na základě dlouhodobé poptávky OSPOD pilotní program Sanace rodin v agendě SPOD, postavený na trojstranném kontraktu rodiny, sociálního pracovníka programu a OSPOD. Pokusy OSPOD o zapojení do formulace cílů v rámci poskytování sociální služby dříve opakovaně narážely na odmítnutí ze strany rodin, které v pojetí klienta jako zákazníka vyřadilo OSPOD z pozice legitimního účastníka kontraktování, anebo do kontraktování vstupoval méně transparentním způsobem. V pilotním programu se ukázalo, že pokud je rodina seznámena s pravidly, s významem trojstranného kontraktu a podporována, je ochotna akceptovat cíle formulované OSPOD i tehdy, jestliže vnímá problémy jinak. Nastavení spolupráce s orgány SPOD bylo metodicky zpřesněno v sérii vzdělávacích a diskusních aktivit v ESF projektu Společně v agendě ochrany práv dětí v letech 2017/18, jehož jsme byli nositelem (viz níže).

Obsah programu:
Program je postaven na intenzivní a dlouhodobé terénní sociální práci s rodinou v součinnosti s OSPOD vycházející ze společně formulovaného individuálního plánu ochrany dítěte (IPOD) a zaměřuje se na ty rodiny, kde je k ochraně dítěte nutné výchovné, vzdělávací a preventivní působení a práce s motivací rodiny.
Dlouhodobě se osvědčuje jako efektivní v případě ohrožení rodiny, kdy definice problému přichází zvenčí, na základě posouzení orgánů SPOD. Zatímco u sociální služby sjednané pracovníky OSPOD pro jejich klienty dochází, při rozdílném vnímání potřeby změny, k odmítání sociální služby, nebo v průběhu spolupráce s rodinou k jejímu ukončení, z programu POR odstupují z trojstranného kontraktu rodiny zcela výjimečně. Téměř všechny spolupráce mají dlouhodobé trvání (více než 1 rok). Fluktuace klientů v programu byla tak i v roce 2018 velmi nízká.

Analýza zakázek v roce 2018 (spolupráce s rodinami v rámci programu)

V roce 2018 využilo aktivit programu 20 rodin s bydlištěm na území města Ostravy a širšího správního obvodu. Se 2 rodinami probíhala v roce 2018 spolupráce déle než 3 roky, u 1 rodiny déle než 2 roky, 10 rodin s námi v roce 2018 spolupracovalo déle než 1 rok a 7 rodin zahájilo spolupráci v tomto roce.

Ve 2 případech byl rodině vypovězen kontrakt z důvodu porušení pravidel sjednaných v rámci trojstranného kontraktu

Ve všech podpořených rodinách byl uzavřen trojstranný kontrakt, ve kterém byly cíle spolupráce formulovány společně mezi klientem, OSPOD a Spolu pro rodinu, z.s. Hlavními tématy spolupráce bylo zmírnění napětí v rodině, zlepšení výukového prostředí a výchovného působení rodičů, rozvoj rodičovských kompetencí, pomoc při osvojení zásad správné hygieny, příprava rodiče na návrat dítěte do domácnosti, zajištění pravidelné školní docházky, zlepšení finanční a bytové situace rodin s dětmi.

Kvantitativní ukazatele

Za rok 2018 došlo k ukončení spolupráce s 13 rodinami. Celkem 7 případů spolupráce bylo ukončeno z důvodu naplnění cíle spolupráce, kdy z těchto byly 3 rodiny, které s námi po ukončení trojstranného kontraktu podepsali smlouvu o poskytování sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi a pokračovali ve spolupráci již v režimu sociální služby. U 3 rodin došlo k ukončení spolupráce z důvodu vypršení účinnosti smlouvy, u 1 rodiny byla ukončena spolupráce z důvodu umístění klientky do VTOS.

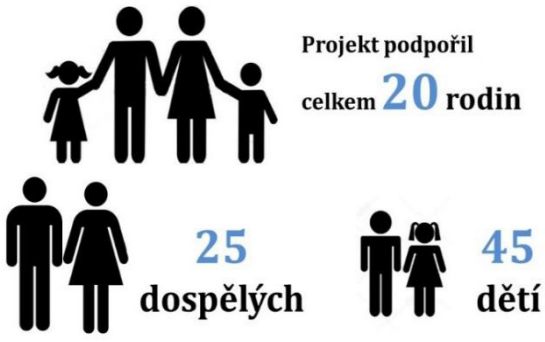

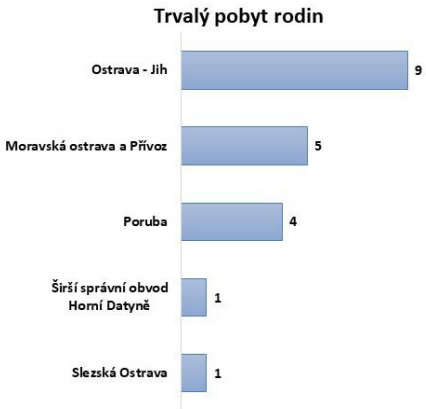

Reflexe programu a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V měsíci červenci proběhl v programu monitoring ze strany Statutárního města Ostrava prostřednictvím pověřeného pracovníka. Ten definoval své závěry takto: „Dobře odvedená práce je v každé rodině, kde se podařilo, aby děti mohly zůstat s rodiči a ti se rozhodli řešit vzniklou situaci (např. dluhy, domácí násilí, závislosti). Ne vždy se podaří, aby rodina zůstala pohromadě. Pokud se rozpadne, tak se dále pracuje s rodičem, kterému byly děti svěřené do péče. Organizace je však schopna oběma rodičům poskytnout pomoc v rámci dalších svých služeb (např. Poradenské a mediační centrum, Asistované kontakty). Program bych rozhodně doporučila, protože organizace je schopna nabídnout kromě tohoto programu i navazující služby a může rodině nabídnout komplexnější řešení jejich situace."

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění projektu dosáhla v roce 2018 výše 479.891 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	403
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	0
3.	Spotřebované nákupy	9
4.	Energie	7
5.	Služby	61
6.	Ostatní náklady	0
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
	Σ CELKEM	**480**

Projekt byl podpořen Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Moravskoslezským krajem a Statutárním městem Ostrava.

8. ASISTOVANÉ KONTAKTY RODIČŮ S DĚTMI (sociálně-právní ochrana dětí)

Číslo jednací: **MSK 97444/2016**
(pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí)

Registrující orgán: **Krajský úřad MSK Ostrava**

Pracovní doba terénní formy: **Po – Pá: 8:00 – 19:00 hodin podle dohody s klienty**

Územní působnost služby: **Ostrava a širší správní obvod**

Cílovou skupinou: Aktivita byla zacílena na 15 rodin s dítětem (dětmi), jež se nacházejí v náročných rozchodových/rozvodových situacích s výrazně problémovým či zcela nefungujícím předáváním dítěte (dětí) od jednoho rodiče k druhému nebo kontaktem s druhým rodičem, případně kontaktem s jiným příbuzným. Rodiny byly vytipovávány ze strany OSPOD v rámci města Ostravy a širšího správního obvodu. V případě volné kapacity byli rovněž přijímáni zájemci z řad veřejnosti bez doporučení OSPOD.

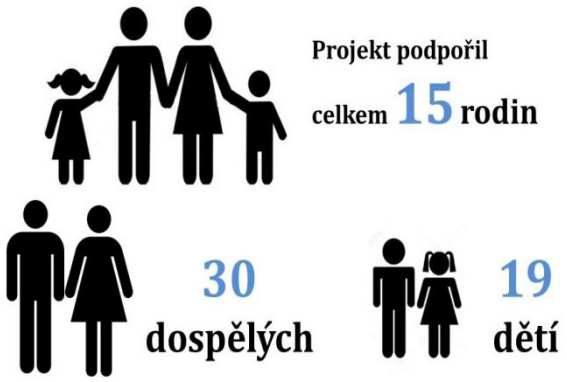

Poslání programu: Právo rodiče na kontakt s dítětem je součástí rodičovské odpovědnosti a za normálních okolností bývá běžně naplňováno. V konfliktních situacích rozchodu a rozvodu manželství a partnerství však při jeho naplňování často dochází k nesnázím. A v některých případech postihuje tato situace i širší rodinu, kde přestává fungovat kontakt dítěte i s jinými příbuznými (prarodiče a další). Tento poznatek pramení ze zkušenosti žadatele s mnohaletou prací s rodinami s dětmi. Jako osvědčená se přitom jeví účast třetí nezávislé a nestranné osoby u předání nebo kontaktu.

Analýza zakázek v roce 2018 (spolupráce s rodinami v rámci programu)

Cílem programu byla podpora při problematických kontaktech rodičů (a dalších rodinných příslušníků) s dětmi, a to formou asistencí u předávání dětí a formou asistovaných styků, včetně přípravy na ně. Aktivita zahrnovala komplexní práci s rodinou čerpající asistence, tj. pomoc sociálního pracovníka nejen při samotném kontaktu či předávání, ale i mimo ně v rámci hodnotících setkání a rovněž pomoc psychologickou a terapeutickou, jejíž rozsah a intenzita je vždy nastavena dle potřeb konkrétní rodiny.
Smyslem programu byla podpora harmonické komunikace rodičů mezi sebou a rodičů s dítětem tak, aby společně trávený čas nebyl pro dítě zátěžový a traumatizující. Záměrem bylo přivést rodiny k samostatnosti v realizaci práva rodiče (či jiného příbuzného, se kterým se chce dítě stýkat), jež nemá dítě v péči, na kontakt s dítětem.

V 8 případech se jednalo o asistence v průběhu celého kontaktu

U 7 rodin se jednalo o asistované předání dítěte / dětí

Práce s rodinou zahrnovala tyto metody:

Sociální práce s rodinou – zahrnovala práci 3 sociálních pracovníků, vč. spolupráce se sociálními pracovníky OSPOD při kontraktování a nastavování podmínek,

- asistence u předání dítěte – v terénu (obvykle v místě bydliště jednoho z rodičů),
- asistence u průběhu kontaktu – v terénu (dětská hřiště, herny, domácnost rodiče…) nebo v prostorách pracoviště Spolu pro rodinu – Poradenské a mediační centrum (konzultovna s dětským koutkem),
- terapeutická práce s rodinným systémem – ambulantně i v terénu,
- psychologická pomoc - zejména nácvik zvládání zátěžových situací spojených s předáváním dítěte a kontakty – ambulantně i v terénu.

Prvotní kontakt se zájemci zajistil koordinátor projektu, který poskytuje základní informace a zjišťuje zájem obou rodičů (příbuzných) a následně předává případ konkrétnímu asistentovi. Ten realizuje s rodiči úvodní oddělené setkání s cílem seznámení, dojednání podmínek a pravidel a uzavření písemné dohody o realizaci asistovaných kontaktů (AK). Před zahájením AK se asistent rovněž seznamuje s dítětem a dle jeho věku jej vhodným způsobem informuje o své roli v AK.

Některé asistované kontakty se uskutečňovaly s pravidelností každý týden, jiné co 14 dnů. Spolupráce s některými rodinami probíhala po celý rok, některé případy byly krátkodobé a podařilo se dosáhnout samostatného fungování rodiny při kontaktech.

Veškerý přístup a postup vychází z mnohaletých zkušeností pracovníků s realizací těchto asistencí a ze zjištění, že tato pomoc ve velké míře působí jako prevence budoucích sporů v rodinách a náklady na ni jsou tudíž levnější, než mohou být následné intervence v již vyhrocených situacích. Pracovníci při své práci využívali psaných metodik, které byly za tímto účelem již vytvořeny i aktualizovány, a rovněž byly ověřeny v praxi v rámci předchozích let.

Zapojení městských obvodů

V evidovaných kauzách probíhala v průběhu roku spolupráce zejména s OSPODy Slezská Ostrava, Ostrava-Jih, Ostrava-Poruba, Ostrava-Vítkovice a Moravská Ostrava. Intenzita spolupráce s OSPOD se odvíjí od náročnosti daného případu a nutnosti součinnosti s OSPOD, a to i např. v kontextu individuálního plánu ochrany dítěte nebo dle domluvy na případové konferenci. Probíhala rovněž spolupráce se soudem, a to v případě asistovaných kontaktů soudem nařízených či doporučených.

Reflexe programu klienty/jinými institucemi, kontroly a jiné způsoby vnější zpětné vazby

V rámci programu se uskutečňuje:

- přímé a pravidelné hodnocení aktivity s klientem – zpětná vazba,
- hodnocení pracovníků v rámci případových intervizí, porad a supervizí,
- společné hodnocení úspěšnosti se spolupracujícími OSPODy – průběžně či po ukončení asistencí.

Hodnocení pracovníků:

Dnešní setkání proběhlo v klidné atmosféře, děti na matku reagovaly přirozeně, s matkou si hrály, atmosféra byla příjemná a pohodová pro všechny strany.

výňatek ze spisu

Reflexe klientů:

Paní asistentce před příjezdem otce v rámci rozhovoru sdělila, že „Co probíhají předávání za asistence, je komunikace mezi nimi, jako rodiči, klidnější a tlak ze strany jejího bývalého partnera menší.“

výňatek ze spisu

V měsíci červenci proběhl v programu monitoring ze strany Statutárního města Ostrava prostřednictvím pověřeného pracovníka. Ten definoval své závěry takto:
„Aktivitu bych rozhodně doporučila potencionálním zájemcům, přičemž bych ráda aktivitě doporučila takové zájemce, kteří jsou opravdu motivování kvůli svému dítěti udělat takové kompromisy, aby se dohodli a v rámci péče o společné dítě, které bude společným za všech okolností, se uměli domluvit. Ať již s dopomocí asistovaných kontaktů, či bez nich.
Aktivita ukazuje svou největší sílu ve chvíli, kdy je k dispozici také návazná podpůrná síť (např. mediace, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi atd.). Vzhledem k tomu, že organizace všemi těmito aktivitami a službami disponuje, je aktivita výbornou doplňující činností a její působení je dle mého pohledu velmi potřebné a žádoucí."

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění projektu dosáhla v roce 2018 výše 203.147 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	158
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	0
3.	Spotřebované nákupy	11
4.	Energie	8
5.	Služby	26
6.	Ostatní náklady	0
7.	Odpisy	0
8.	Správní režie (nepřímé administrativní náklady)	0
	Σ CELKEM	**203**

Projekt byl podpořen Moravskoslezským krajem a Statutárním městem Ostrava.

9. Festival v ulicích

Festival proběhl ve dnech: **29. 6. – 30. 6. 2018**

Podpořeno: **Krajským úřadem Moravskoslezského kraje**
Nadací J&T

Územní působnost: **Statutární město Ostrava**

Naše účast na Festivalu byla směřována na propagaci pěstounské péče na jednom z největších volně přístupných festivalů v Moravskoslezském kraji, což nám dalo příležitost oslovit širokou veřejnost rozdílného sociokulturního i věkového spektra. V rámci akce jsme propagovali aktivity zaměřené na náhradní rodinnou péči v souladu s kampaní Moravskoslezského kraje Dejme dětem rodinu a **Nadace J&T** Hledáme rodiče.cz.
Cílem bylo na Festivalu v ulicích informovat, oslovovat a „hledat" náhradní rodiče pro děti, které ze závažných důvodů nemohou vyrůstat ve své původní rodině. Ve stanu „Hledáme náhradní rodiče", byl připraven zábavný program pro celou rodinu. Děti si zadováděly ve skákacím hradu, šikulové si mohli v kreativní dílničce pod vedením zkušených instruktorů vyrobit vlastní ozdobu do dětského pokoje nebo si jen zpříjemnit den malůvkou na obličej. Dospělým se věnovali sociální pracovníci nebo přímo zkušení pěstouni a odpovídali jin na vše, co je ohledně pěstounské nebo hostitelské péče zajímalo.

Festivalu jsme se dle plánu účastnili po oba dva dny, ve kterých Festival v ulicích probíhal.

Členové týmu také procházeli celým areálem a rozdávali nejen balón, ale také informační letáčky kampaně Dejme dětem rodinu s odkazem na stánek pro ty, které tématika NRP zaujala. Spolu pro rodinu se takto Festivalu účastnilo již druhým rokem, což se ukázalo jako velmi dobré. Někteří zájemci o problematiku sdělovali, že na Festival přišli právě proto, že věděli, že zde budou moci informace o náhradní rodinné péči získat.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění projektu dosáhla v roce 2018 výše 50.000 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	30
2.	Dlouhodobý majetek (do 40 / 60 tis. Kč)	0
3.	Spotřebované nákupy	8
4.	Energie	0
5.	Služby	12
6.	Ostatní náklady	0
	Σ CELKEM	**50**

Projekt byl podpořen Moravskoslezským krajem a Nadací J&T.

10. Kompas – komunikace, partnerství, spolupráce (sociálně-právní ochrana dětí)

Doba realizace: **2. polovina 2018**

Územní působnost: **Statutární město Frýdek - Místek**

V rámci spolupráce v regionu jsme reagovali na potřebnost práce s dětmi s výchovnými problémy a na konci roku 2018 jsme realizovali první běh programu KOMPAS - komunikace, partnerství, spolupráce. Program je určen dětem a mladistvým, ve věku 12 - 17 let, kteří se opakovaně dostávají do střetu se svým sociálním okolím, nebo neumí navazovat případně udržovat zdravé (podpůrné) sociální vztahy. Prioritně je program určen dětem v evidenci sociálně-právní ochrany dětí, v rámci spolupráce se školami však byly do programu zapojeny i děti, které mají rizikové projevy chování především ve škole, intervence OSPOD doposud nebyla nutná, a program bude jednou z možností včasné intervence.

Cílem programu je poskytnout mladým lidem příležitost lépe poznat sama sebe. Účast v programu může napomoci k zvýšení sebedůvěry a zvýšit schopnost uplatnit se v samostatném životě.

Velká část programu je zaměřena na zlepšení komunikačních dovedností účastníků, a to prostřednictvím vzájemné diskuze členů skupiny, v bezpečném prostředí vrstevníků. Prostřednictvím vlastního prožitku si mladí lidé osvojí základy efektivní komunikace, naučí se, jak čelit konfliktům a jak je možné přistupovat k řešení problémů. Smyslem je vést mladé lidi k tomu, aby s ostatními jednali důstojně a rovnoprávně. Účastníci se učí, jak s ostatními jednat důstojně a rovnoprávně. Prostřednictvím vlastního prožitku si pak osvojí základy efektivní komunikace, naučí se, jak čelit konfliktům a jak řešit problémy. Součástí seminářů budou i modelové situace samostatného života, ve kterých si budou moci účastníci nejen vyzkoušet příp. korigovat své jednání, ale i reflektovat jeho účelnost prostřednictvím zpětných vazeb ostatních.

11. SPOLEČNĚ V AGENDĚ OCHRANY PRÁV DĚTÍ

Doba realizace: **1. 3. 2017 – 31. 5. 2018**

Podpořeno: **Operačním programem Zaměstnanost, prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou**

Reg. číslo projektu: **CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_065/0003873**

Projekt *Společně v agendě ochrany práv dětí* byl realizovaný s cílem vytvoření komunikační platformy a na jejím základě nastolení vyšší míry efektivní spolupráce mezi sociálními pracovníky působícími v oblasti ochrany práv dětí. Rámec spolupráce byl postaven na společně vyjednaných východiscích a principech, proto byli součástí setkání zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice, zejm. pracovníci orgánu SPOD, poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a dalších služeb na podporu sociálního začleňování. Dvěma hlavními cílovými skupinami aktérů, kterým měl projekt zprostředkovat a otevřít prostor pro nastolení aktivní a efektivní spolupráce, byli (1) poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb pro rodiny s dětmi, u nichž je jejich vývoj ohrožen v důsledku dopadů dlouhodobě krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u kterých existují další rizika ohrožení jejich vývoje (jednalo se především o sociální pracovníky sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi1, odborného sociálního poradenství pro rodiny v nepříznivé sociální situaci a pracovníky dalších služeb na podporu rodin a sociálního začleňování) a (2) zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice (jednalo se především o sociální pracovníky orgánů sociálně-právní ochrany). Navíc byly v rámci projektu adaptovány a implementovány nové metody, které cíleně reagují na specifickou oblast – rozpad rodičovského vztahu a jeho vliv na dítě, kterou SSA společně s ostravskými orgány SPOD vnímá jako dosud nepropracovanou.

Projekt se snažil navést účastníky k jednotnějšímu pojetí východisek pro práci s rodinou mezi spolupracujícími subjekty v oblasti péče o ohrožené děti a rodiny. K naplňování tohoto cíle docházelo zejména prostřednictvím facilitovaných a tematických workshopů pro sociální pracovníky v oblastech: Pojetí „ohroženého dítěte“, nejlepšího zájmu dítěte, dopady do praxe a role aktérů v jejich ochraně; Práva a povinnosti rodičů a role aktérů v jejich naplňování; Pomoc a kontrola a jejich naplňování v ochraně dětí. V rámci vytvořeného prostoru byly implementovány prvky inovativních přístupů do multioborové spolupráce a revidovány vnitřní předpisy zadavatele. Pilotovaný postup je příkladem dobré praxe, která je přenositelná do dalších regionů České republiky.

Vytvořením platformy pro vyjednávání společných postupů, společné učení, sdílení a výměnu informací podpořit cíl, inovovat pracovní postupy Spolu pro rodinu, z.s. (příp. jiných poskytovatelů sociálních služeb pro rodiny s dětmi) a orgánů SPOD ve městě Ostrava a rozšířit je o prvky multioborové spolupráce s využitím osvědčených zahraničních praxí (zejména zavedení prvků programu FIT – Families In Transition a Cochemského modelu), metodicky ukotvit tyto postupy a rámce pro spolupráci. Vyjednané pracovní postupy byly zaznamenány v metodických dokumentech (zejm. **Metodika spolupráce služby pro rodinu a OSPOD**, na které se podíleli i samotní pracovníci orgánů SPOD, a dále Vnitřní předpis o sdílení informací s orgány SPOD).

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění projektu dosáhla v roce 2018 výše 436.588,75 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	286
3.	Zařízení a vybavení	0
4.	Služby	52
5.	Drobné stavební úpravy	0
6.	Přímá podpora	0
10.	Nepřímé náklady	99
	Σ CELKEM	**437**

Projekt byl podpořen Evropskou unií – Evropským sociálním fondem, Operačním programem Zaměstnanost a ze státního rozpočtu.

12. ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ POMOC A DALŠÍ PROGRAMY PRO RODINY S DĚTMI V OSTRAVĚ

Doba realizace: **1. 5. 2017 – 30. 4. 2020**

Podpořeno: **Operačním programem Zaměstnanost, prioritní osa 2 Sociální začleňování a boj s chudobou**

Reg. číslo projektu: **CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0003891**

Projekt se v rámci své realizace zaměřuje na zlepšení zdravotní gramotnosti a podmínek pro péči o zdraví obyvatel sociálně vyloučených lokalit na území města Ostravy prostřednictvím nové sociální služby "zdravotně-sociální pomoci" (viz výše terénní programy), reagující na zdravotně-sociální rizika a podmínky v těchto lokalitách.
Doplňkově jsou v projektu řešeny také klíčové aktivity zaměřené na rozvoj rodičovských kompetencí cílové skupiny a edukační a motivační aktivity zaměřené na mladé dospělé opouštějící zařízení ústavní výchovy a náhradní rodinné péče.

Realizace projektu spočívá na třech hlavních klíčových aktivitách:
KA 1 Zavedení a provoz nové sociální služby zdravotně-sociální pomoci
KA 2 Aktivizační a motivační skupiny na podporu rodičovských kompetencí ("Rodičovské skupiny")
KA 3 Edukační a motivační program pro mladé dospělé opouštějící zařízení ústavní výchovy a náhradní rodinné péče

Realizace služby v rámci klíčové aktivity 1 je popsána v samostatné kapitole ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ POMOC - OSTRAVA (sociální služba).

Realizace KA 2 – Aktivizační a motivační skupiny na podporu rodičovských kompetencí
V roce 2018 byla po komplikovaném začátku aktivity zahájena její realizace. V rámci aktivity nabízíme možnost účasti ve dvou různých skupinách:

a. Skupiny na podporu rodičovských kompetencí
b. Podpůrné uzavřené svépomocné skupiny

První otevřená Skupina na podporu rodičovských kompetencí byla realizována v období 03 - 06/2018. Tohoto běhu se účastnilo 5 osob. Druhá skupina byla zahájena v listopadu 2018 s účastí také 5ti osob.
Koordinátoři se v této aktivitě dlouhodobě potýkají s nezájmem cílové skupiny o účast a spolupracujících subjektů v doporučování účasti na těchto skupinách.
Podpůrné uzavřené skupiny z logiky věci navazují na skupiny otevřené a jejich spuštění proběhlo v 1. pololetí 2019, bližší popis tedy není uveden v této zprávě.

Realizace KA 3 – Edukační a motivační program pro mladé dospělé opouštějící zařízení ústavní výchovy a náhradní rodinné péče
Tato aktivita spočívá v realizaci programu pro mladé dospělé opouštějící zařízení ústavní výchovy a náhradní rodinné péče v režimu 5ti tříhodinových setkání zaměřených na témata:

a) finanční gramotnost,
b) právní gramotnost,
c) sociální dovednosti,
d) zdravotní gramotnost
e) trh práce

V roce 2018 se uskutečnily 2 běhy této aktivity, a to v měsících březen a duben a následně v říjnu. Celkem se v těchto bězích vzdělávalo 11 účastníků.

Finanční zajištění služby

Celková výše nákladů na zajištění projektu dosáhla v roce 2018 výše 329.928,75 Kč. Druhové členění nákladů zobrazuje níže uvedená tabulka.

Poř.	Druh nákladu	Výše nákladu (v tis. Kč)
1.	Osobní náklady (včetně odvodů)	251
3.	Zařízení a vybavení	0
4.	Služby	10
5.	Drobné stavební úpravy	0
6.	Přímá podpora	4
10.	Nepřímé náklady	65
	Σ CELKEM	330

Projekt byl podpořen Evropskou unií – Evropským sociálním fondem, Operačním programem Zaměstnanost a ze státního rozpočtu.

13. FINANČNÍ ZPRÁVA 2018

Rozvaha (v tis. Kč)

AKTIVA		PASIVA	
Pohl. za upsaný kapitál	0	Vlastní kapitál	1 117
Dlouhodobý majetek	278	- vlastní jmění	279
- dlouhodobý nehmotný majetek	0	- fondy	716
- dlouhodobý hmotný majetek	309	- rezervní fond, fondy ze zisku	0
- dlouhodobý finanční majetek	0	- výsledek hosp.minulých let	118
Oprávky k dlouhodobému majetku	31	- výsledek hosp. běžného úč. období	4
Krátkodobý majetek	2 853	Cizí zdroje	2 014
- zásoby	0	- rezervy	0
- dlouhodobé pohledávky	0	- dlouhodobé závazky	0
- krátkodobé pohledávky	145	- krátkodobé závazky	1 532
- krátkodobý finanční majetek	2 708	- bankovní úvěry a výpomoci	0
Časové rozlišení	0	Časové rozlišení	482
Σ Aktiva	**3 131**	**Σ Pasiva**	**3 131**

Výsledovka (v tis. Kč)

NÁKLADY	
Spotřeba materiálu	355
- evidovaný materiál	153
- kancelářské potřeby	56
- ostatní materiál	146
Spotřeba energií	200
- spotřeba energií	200
Opravy a udržování	16
Služby	1 142
- cestovné, dopravné	84
- vzdělávání	163
- spoje (telefon, internet, pošta…)	80
- pronájmy	590
- ostatní služby (respitní péče, pojištění, zprac.mezd apod.)	225
Mzdové náklady	8 960
- mzdy	5 134
- ostatní osobí náklady (DPČ, DPP)	1 810
- odvody soc. a zdrav.pojištění	2 016
Finanční náklady, daně a poplatky	36

- správní a bankovní poplatky	5
- daně	3
- jiné ostatní náklady	28
Penále a pokuty	0
Odpisy, rezervy, opravné položky	9
Ostatní náklady (poskytnuté přísp.)	298
Σ Náklady	**11 016**

VÝNOSY	
Příjmy za činnost	10 936
- dotace ze státní správy (ministerstva, kraje, obce)	6 710
- nadace a nadační fondy + příspěvek z ÚP ČR	165
- st. příspěvek na výkon pěstounské péče	1 574
- evropské fondy	2 286
- vlastní činnost	201
Přijaté úroky	1
Přijaté příspěvky zúčtované mezi org.složkami	0
Sponzorské dary	83
Σ Výnosy	**11 020**

HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK - ZISK	**4**

Dotace ze státní správy – ministerstva, kraje, obce (v tis.) podrobné členění

DOTACE ZE STÁTNÍ SPRÁVY (ministerstva, kraje, obce)	
MPSV (kap. 313)	4775
Statutární město Ostrava	1268
Moravskoslezský kraj	244
MPSV Rodina	223
Statutární město Opava	200
Σ Zdroje	**6 710**

Dotace ze státní správy a samosprávy
(v procentech)

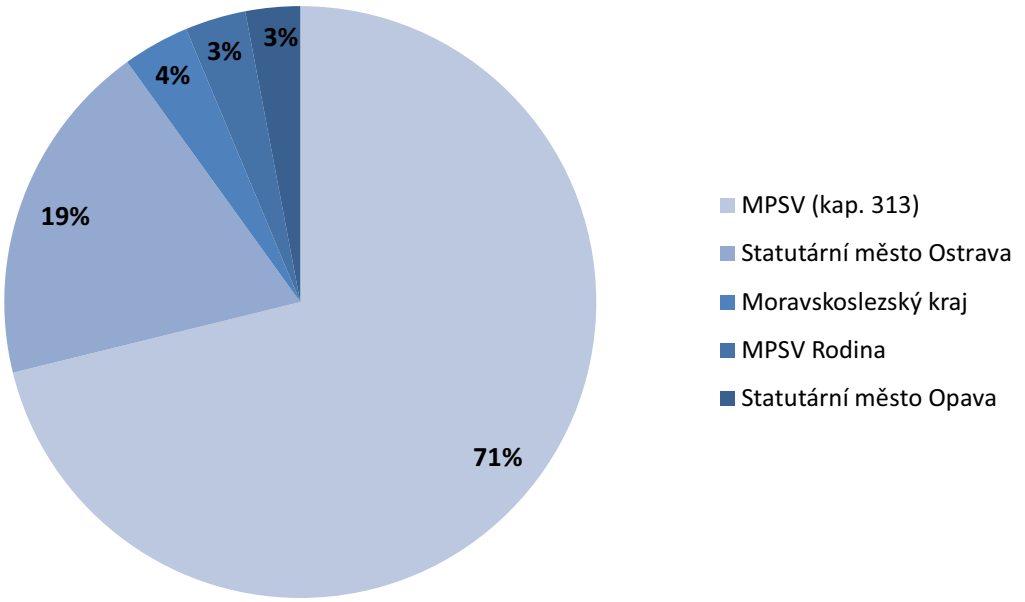

Počet zaměstnanců v roce 2018 (počet osob)

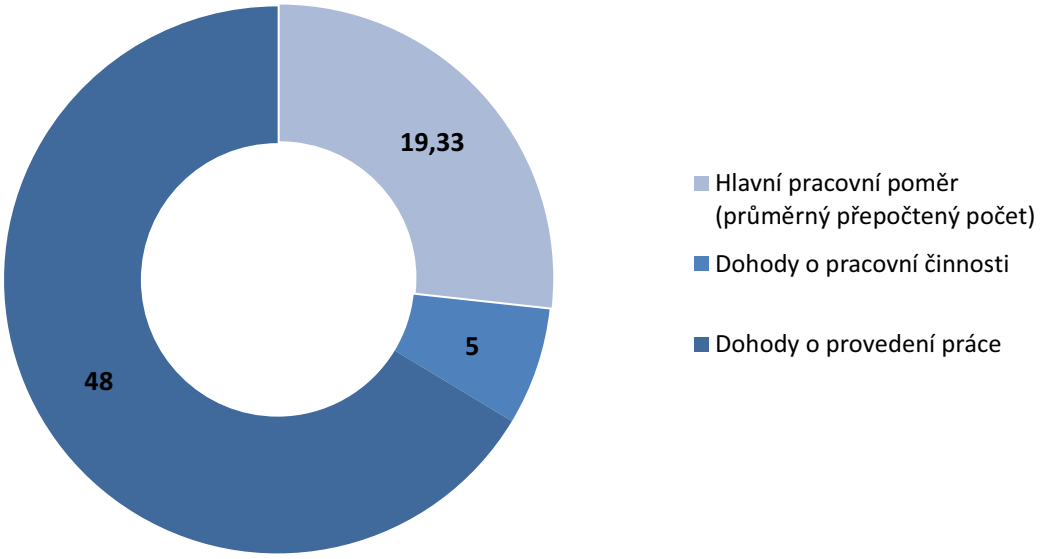

PODĚKOVÁNÍ DÁRCŮM A DONÁTORŮM

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OSTRAVA!!!

Opava

MPSV

Moravskoslezský kraj

AV MEDICAL CONSULTING

NADACE J&T

Děkujeme Světu techniky v Ostravě, za umožnění bezplatných návštěv v rámci letních prázdninových výletů s dětmi klientům Spolu pro rodinu, z.s.

Dita Tenglerová
Dita.tenglerova@spoluprorodinu.cz
www.spoluprorodinu.cz

26. 6. 2019 v Ostravě